

PEDAGÓGUSOK LAPJA

LXIII. ÉVFOLYAM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE
2007. FEBRUÁR 12.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

2.

BÜSZKÉN VAGY SZÉGYENKEZVE?

Az elhivatott pedagógus tanítványainak életútját az iskola utáni időszakban is igyekszik nyomon követni. Büszke arra, ha növendékei az életben megállják helyüket, ha szorgos, elhivatott felnőttekként, a magán- és közéletben is tekintélyt szereznek, köztisztviselnek örvendenek. Akár egy szakma kiváló mestereként vagy tudósként, színészként, netán politikusként hírnévre tesznek szert. Akik több évtizedet töltöttek a katedrán, már a tanítványok gyermekeit is nevelhetik. Ezek a szülők örömmel bízzák volt tanítójukra, tanárukra csemetéjüket, mert tudják, hogy jó kezekbe kerül. Mindez felemelő érzés.

Am akármelyik pedagógus életében előfordulnak kudarcok is. Amikor a gyermeket nem sikerül kiemelni a visszahúzó környezetéből, a tehetségük kibontakoztatására tett próbálkozások félresiklanak. Amikor nem sikeredik nekik olyan ismereteket megtanítani, képességeket kialakítani, amelyek révén jó eséllyel munkahelyhez juthatnának. Esetleg felnőttkori magatartásuk, erkölcsiségük kifogásolható. Történetesen országos „hímevet” szereztek, de negatív értelemben. Netán ismert politikusok lettek, de megnyilvánulásaikkal nem összefogják, hanem szétbomlasztják a közösségeket, ellenségként szembeállítják egymással az embereket. Ezekre bizony nem lehetünk büszkék, inkább szégyenkezünk miattuk. Természetesen azt is tudni kell, hogy mind a siker, mind a kudarc jelentősen függ ugyan a pedagógus oktató-nevelő munkájától, de sok minden más is befolyásolja. Mindenekelőtt a család, a társadalmi környezet, azok a személyi, tárgyi feltételek, amelyek közepette a világrajóttól él és felnőtté ér a gyermek.

A pedagógusok egyéni sikerei vagy kudarcai talán még „magánügyként” is értelmezhetők. Am a oktatás egészének eredményessége, illetve sikertelensége már markáns társadalmi kérdés. Hiszen az oktatás nem csupán egy ágazat a sok közül, hanem a társadalmi-gazdasági felemelkedés fontos tényezője. Sokféle nemzetközi vizsgálat azt igazolja, hogy az oktatás minősége, időtartama és a gazdasági teljesítmény között szoros ok-okozati összefüggés van. Az OECD-országokban 1994 és 2004 között lefolytatott vizsgálatok egyértelműen igazolják, hogy a GDP-növekedés legalább felét az oktatás eredményessége indukálja. Emellett egyenes arányú összefüggés található a képzés színvonala, a magasabb iskolai végzettség és a jobb mentális és fizikai egészség között. Nem véletlenül hirdeti a bölcsesség, hogy „nemzetként nem fejlődhetünk gyorsabban, mint ahogyan az oktatásunk fejlődik”.

Egész oktatási rendszerünk s benne a közoktatás gondjai közismertek. Minderre nemcsak az elmúlt évek PISA-vizsgálat eredményei világítanak rá, hanem korábbi felmérések is. A kilencvenes évek közepén végzett nemzetközi felnőtt-írásbeliségre vonatkozó kutatások is már ezt jelezték. Az akkori 16-32 éves, már nem tanuló magyar népesség 70%-ának szövegértése nagyon gyengének bizonyult. (Az ötfokozatú skálán egyes vagy kettes.) Miközben Nyugat-Európában 42% volt az arány. Az egyszerű dokumentumok megértésében a magyarok 60%-a teljesített gyengén. A nemzetközi mezőnyben ez az arány 40% volt. Sorolhatnánk tovább a hanyatlás jeleit nemcsak a nemzetközi felmérések, hanem a hazai közvetlen tapasztalatok alapján is. Sokan, akik nem vagy csak felszínesen ismerik a folyamatokat, mindezért egyoldalúan csak a pedagógusokat teszik felelőssé. Olvashattunk olyan abszurd megállapítást is, hogy a magyar közoktatás minőségi gondja a közalkalmazottsággal, a bérrendszerrel és a szakszervezeti érdekvédelemmel függ össze. „Ha a szakszervezetek valóban felelősséget éreznének az oktatás színvonaláért, akkor a kilencvenes évek elején tiltakoztak volna a pedagógusok közalkalmazotti státusa ellen.” (Andor Mihály) Mások csak a tanulók létszámszökkenését ismétlik refrénszerűen, és nem szólnak arról, hogy eközben a hátrányos helyzetű gyermekek aránya a társadalmi változások következtében mintegy 30%-ra növekedett. A PISA-vizsgálatok alapján példaértékűnek tekintett Finnországban ez az arány 3%. Többen mondják azt is, hogy Finnországban és nálunk az oktatásra fordított GDP-hányad körülbelül azonos. Azt már nem teszik hozzá, hogy az egy főre eső GDP értékviszonyában milyen különbség van. Azzal sem hozakodnak elő, hogy nálunk az oktatási költségek jelentős szociális kiadásokat (pl. ingyenes tankönyv, étkeztetés) is tartalmaznak, amelyek más országokban nem az oktatási büdzsét terhelik. Azt sem emlegetik, hogy az általános iskolai tanár éves bruttó keresete, a vásárlóerő-paritás alapján számolva, Finnországban 33 643 euró, nálunk pedig 12 741 euró.

Összegezve megállapíthatjuk, hogy tisztességtelen játék a pedagógusok, a szakszervezetek nyakába akasztani oktatásunk gondjait, miközben a kormányzati felelősségről hallgatnak. Az alapprobléma pedig az, hogy hiába voltak és vannak jó oktatáspolitikai elképzelések, ha a megfelelő feltételrendszer nem volt és most sincs mellérendelve. Enélkül csak küszködünk és lefelé csúszunk. Most alakuló nemzeti kerekasztalok egyikének az oktatás és gyermekesély lesz a témája. Ezáltal talán lehetőség nyílik arra, hogy hosszú távon, kormányzati ciklusokon átívelő módon gondolkodva előre lépünk.

Arok Antal

A TARTALOMBÓL:

- **A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI**
- **AZ EGYSÉGES KÖZSZOLGÁLATI SZTRÁJK-BIZOTTSÁG KÖVETELÉSEI**
- **TÁRGYALÁSOK, KORMÁNY-AJÁNLAT**
- **A SZTRÁJKSZERVEZÉS FELADATAI**
- **HAZAI MOZAIK**
- **EURÓPAI UNIÓ – EURÓPAI ÉRDEKVÉDELEM**
- **AZOK A NYOLCVANAS, KILENCVENES ÉVEK**
- **KITÜNTETÉSEK A MAGYAR KULTÚRA NAPJÁN**
- **ÖNMAGUNKRÓL**
- **SZTRÁJKFELHÍVÁS**
- **PL-ÚTMUTATÓ:**
 - **Az oktatási intézmények átszervezéséről;**
 - **Az intézmény-összevonások munkajogi következményei;**
 - **Jogi előírások a létszám-csökkentésről;**
 - **A nyugdíjtörvény módosítása;**
 - **VODAFONE PSZ-tarifacsomag**

In memoriam
KAVALECZ JÁNOSNÉ
(1929–2007)

Komoly veszteség érte a közelmúltban a Pedagógusok Szakszervezete Veszprém megyei szervezetét és nyugdíjas közösségét. 2007. január 7-én váratlanul távozott az élők sorából *Kavalecz Jánosné*, mindenki Rózsikája.

Kavalecz Jánosné 36 évig volt szakszervezeti tisztségviselő, 10 éven át a PSZ Veszprém megyei számvizsgáló bizottságának tagja és 22 éve a megyei szervezet gazdasági vezetője. Közben egy választási cikluson keresztül aktív tagja volt a PSZ Országos Számvizsgáló Bizottságának is. Munkáját mindig nagy pontossággal, naprakész nyilvántartásokkal és a pénzügyi fegyelem betartásával látta el. A szakszervezet pénzeszközeinek felhasználásánál nem létezett számára más szempont, csak a köz szolgálata.

Nyugdíjazása után Veszprémbe a PSZ Laczkó Dezső Nyugdíjas Klubjának meghatározó személyisége lett. Nagy szeretettel vállalta és sok éven keresztül végezte a nehéz helyzetű, elesett nyugdíjas pedagógusok és oktatási dolgozók felkutatását, rendszeres látogatását és segítését. Közreműködésével valóban hatékonyan látta el feladatát a Gárdonyi Géza Alapítvány az öregek javára. Szavai erőt kölcsönöztek a gyógyulásra, a továbbélésre. Fáradhatatlanul dolgozott klubjában a programok tervezésében, megvalósításában. Elsőként kapta meg a nyugdíjas közösségének kintüntetését, az újonnan alapított *Dr. Borsi Lőrinc-émlékplakettet* 2003-ban, a város pedagógustársadalmának nyilvánossága előtt. Élete során több más kintüntetésben is részesült. A múlt év decemberében a PSZ legmagasabb kintüntetését, az *Eötvös József-émlékérem* vas fokozatát vehette át.

Kis közössége azzal búcsúzott el tőle a végső elköszönéskor, hogy jobb lenne a világ, ha sok Rózsika élt volna, élne közöttünk.

Isten Veled, nyugodjál békében!

Fehér Tibor

Az Oktatási Internacionálé V. Világkongresszusa

Az Oktatási Internacionálé a pedagógus-szakszervezetek világszervezete, amelynek a PSZ alapítótagja, 2007. július 22-26-án Berlinben tartja ötödik világkongresszusát. A kongresszus jelmondata: *„Pedagógusok, fogjunk össze a minőségi oktatás és a szociális igazságosság érdekében!”* A nemzetközi szervezet végrehajtó bizottsága a következő témakörök megvitatását javasolja a kongresszuson:

1. *Pedagógusok, nevelők*: tisztességes munkakörülmények a pedagógusok számára; a pálya vonzása, a pedagógusok pályán tartása, motiváltsága; a pedagógusok szakmaisága (profizmusa).

2. *Egyesülés*: egységes-egyesült pedagógus-szakszervezeteket kell kiépíteni minden országban; szakszervezetek és politikai pártok; a társadalombiztosítási struktúrák konszolidációja a neoliberalizmus közepette.

3. *Minőségi oktatás*: a pedagógusok és a diákok értékelése; az állami és magánzféra partnersége az oktatásban; a pedagógusmigráció és a szürkeállomány-exodus; értékek az oktatásban.

4. *Szociális igazságosság*: szabad hozzáférhetőség az oktatás minden szintjén; a gyermekek jogai; fiatalok börtönben: visszatérési (beilleszkedési) programok az oktatás révén; emberi jogok és demokrácia.

5. *A nemek aránya a nemzetközi migrációban* (a nők pozícióba jutására alakult bizottság munkálataiból).

6. *Egyenlő munkáért egyenlő bérezés* (a nők segítségére alakult bizottság munkálatai nyomán).

A határozattervezeteket az OI végrehajtó bizottsága 2007 márciusában fogadja majd el és küldi meg a tagszervezeteknek.

A pedagógusok és szülők figyelmére

egyaránt számít a *Mentor* című oktatási, egészség- és életmódmagazin, mely hű tükröt nyújt az iskola, a kultúra, a mindennapi élet időszerű eseményeiről. Hasznos kiegészítője tankönyvkritikai melléklete, a *Támpon*, valamint a szülőknek szóló, negyedévenként megjelenő *Támasz*. A szerkesztőség új címe: 1054 Budapest, Tüköry u. 3. Tel./fax: 269-2730.

OLVASD ÉS ADD TOVÁBB!

A Pedagógusok Lapja internetes honlapunkkal (www.pedagogusok.hu) együtt szakszervezetünk tisztségviselőinek, tagjainak egyik legfontosabb információforrása. Minden PSZ-alapszervezethez (intézményhez) egy-egy példányban ingyen juttatjuk el, településenként egy címre postázva. Amennyiben több intézmény van egy településen, a helyi PSZ-szervezet terjeszti tovább a példányokat. Föltétlenül szükséges, hogy lapunkat minden intézményben késlekedés nélkül megkapja a PSZ-alapszervezet titkára. Az ő felelőssége pedig abban rejlik, hogy egyrészt maga gondosan elolvassa és számonként gyűjtse a lapot, másrészt igyekezzék azt minél több kollégával megismertetni. *Egyre több intézmény nevelőtestületi szobájában, könyvtári olvasótermében is hozzáférhető már lapunk. Jól bevált gyakorlat, ha egy-egy érdeklődést keltő, aktuális írás fénymásolata vagy a lapban olykor megjelenő miniplakát a hirdetőtáblára is kikerül. Jogszabályismertető, zöld PL-útmutatásban szereplő anyagainkat pedig tanácsos a PSZ-tisztségviselőnek és az intézményvezetőnek együttesen áttekinteni, megbeszélni. Így sokkal kevesebb félreértés, esetleges konfliktus adódik.*

Előfizetőinknek közvetlenül a megadott címre küldjük lapunkat. Az évi előfizetés díja *5% áfával 3.450 forint*, amelyet egy összegben kérünk. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek pedig - megrendelő levelük alapján - csekket postázunk. Csak a befizetés megérkezését követően, utólag tudunk számlát küldeni.

Továbbra is szívesen fogadjuk a hirdetéseket a következő, változatlan fizetési feltételekkel: egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-fehérben) 80.000 forint, féloldalas 40.000, negyedoldalas 20.000 forint. Az apróhirdetés közlési ára: szavanként 40 forint. Minden egyes díjtételt 20 százalékos áfa terheli. A hirdetések beküldésének határideje: a megjelenési hónap 3. napja.

A tulipánfák Mándokon a legszebbek

A fenti címmel megjelent helytörténeti könyvben *Nemes Tiborné Vonó Erika* a település múltját és jelenét mutatja be, szem előtt tartva a község alaposabb megismerését, a természeti, a néprajzi és a népművészeti értékek tiszteltét. A műben először a község elnevezésével, földrajzi adottságaival ismerkedhet meg az olvasó, majd századról századra haladva egy-egy rövid összefoglalással a jobbágyság, a parasztság életkörülményeiről. Az első és a második világháború hatásáról, a Forgách család jelenlétéről, a mándoki „Kanada” kialakulásáról, azaz a XX. század Mándokot érintő eseményeiről is részletesen lehet olvasni. A könyvet forgatva régi májművészek, aratások, lakodalmas világa és hangulata elevenedik meg. Bemutatkoznak a község egyházai, kulturális csoportjai, képzőművészei, kintüntetettjei, s mindez olyan módon, hogy egy általános iskolás gyermek is könnyen megtalálja benne a keresett információt.

A szerző Nemesné Erika a Mándoki ÁMK kulturális szervezője, a PSZ tagja 2004-ben egy országos novellairó-pályázaton II. helyezést ért el, majd a Lyra Irodalmi Antológiában is megjelent egy elbeszélése. Ő a Kelet-Magyarország olvasószerkesztője, a helyi Focitűkör főszerkesztője. Fontos számára, hogy ezeréves örökségünkben megőrizzük mindazt, amit lehetséges. Mindig azon munkálkodott, hogy a környezetünket segítse, községünket, Mándokot minden lehetőségével ismertebb tegye.

További információ: Oláh István PSZ-titkár, ÁMK Mándok Tel.: 45/535-000; e-mail: mandok_konyvtar@mailbox.hu

PEDAGÓGUSOK LAPJA

A Pedagógusok Szakszervezetének hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: **Árok Antal**

Olvasószerkesztő: **dr. Fényi András**

Technikai szerkesztő: **Márfiné Bécsi Erika**

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10., Telefon/fax: 322-8464

Levél cím: 1417 Budapest, Postafiók 11.

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája
1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8452-től 56-ig

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: psz@internet.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 3.450,- Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI

A **PSZ Országos Vezetősége** 2007. január 29-i ülésén *Varga László* elnök előterjesztésében értékelte az Egységes Közzszolgálati Sztrájkbizottság és a kormány tárgyalásait, a kormány legutóbbi javaslatát a szakszervezeti követelésekről. Döntött arról, hogy 2007. február 21-én egységes közzszolgálati sztrájkra van szükség, amennyiben a kormány nem teljesíti követeléseinket. A testület *Árok Antal* alelnök előterjesztésében megtárgyalta és elfogadta a közoktatás területén szervezendő sztrájk előkészítésére, lebonyolítására vonatkozó PSZ-feladattervet, a helyi tisztségviselőknek, sztrájkszervezőknek szóló ajánlásokat (lásd lapunk 5. oldalán).

Az országos vezetőség megvitatta a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma (SZE) kongresszusának összehívásával, alapszabályának módosításával kapcsolatos javaslatokat, és kialakította a szövetségi tanácsülésen képviselendő PSZ-álláspontot. Végül döntött a PSZ tavaszi munkakongresszusának (küldöttgyűlésének) összehívásáról, az OV-ülések időpontjára vonatkozó javaslatról. E határozat értelmében a munkakongresszust 2007. március 31-én, Budapesten rendezzük meg.

A **SZEF Szövetségi Tanácsa** 2007. január 30-án ülésezett a konföderáció fővárosi, Sas utcai székházában. A SZE-hez tartozó ágazati szakszervezetek delegáltjai, köztük a PSZ képviselői közösen kialakították álláspontjukat az Egységes Közzszolgálati Sztrájkbizottság követeléseivel, felhívásával, a 2007. február 21. napjára kitűzött kétórás figyelmeztető sztrájkjal kapcsolatban.

Ezt követően a szövetségi tanács a PSZ javaslatával megegyezően döntött a SZE alapszabálya módosításának szükségességéről és a kongresszus összehívásáról. E szerint a SZE kongresszusa 2007. május 11-én dönt az alapszabály módosításáról, majd június 8-án a konföderáció tisztségviselőinek megválasztására kerül sor.

Az **Egységes Közzszolgálati Sztrájkbizottság** (EKSZ) 2007. február 1-jei sajtótájékoztatóján a kormánnyal eddig folytatott tárgyalásait értékelve tette közzé sztrájkfelhívását (lásd lapunk hátsó borítóján), valamint követeléseit (lásd az oldal alján). *Dr. Szabó Endre*, a SZE, illetve az EKSZ elnöke többek között hangsúlyozta, hogy a sztrájk meghirdetésére azért volt szükség, mert tárgyalásokra ugyan december 6-án, 20-án, valamint január 22-én, 29-én és 31-én is sor került, de a kormány eddigi javaslatai érdemben nem kezelik a szakszervezeti követeléseket. A tárgyalások tovább folytatódnak, és ha

február 20. előtt megállapodásra kerül sor, akkor a sztrájkbizottság visszavonja sztrájkfelhívását.

A **kormány és az Egységes Közzszolgálati Sztrájkbizottság** (EKSZ) 2007. február 7-i és 12-i tárgyalásán a felek megvitatták a kormány újabb javaslatát, amely elmozdulást jelent a korábbiakhoz képest. *Ebben nyilvánvalóan szerepet játszik az is, hogy február 21-ére meghirdetésre került az egységes közzszolgálati sztrájk.* Lesz-e elfogadható ajánlat? Ez a kormány február 14-i ülésén, illetve az ezt követő sztrájkbizottsági fórumon dől el február 15-én. A kormányjavaslat körvonalazódó (nem végleges) részeit lásd lapunk 5. oldalán.

Az **OÉT Szakképzési Bizottsága** 2007. január 16-án a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló miniszeri rendelettervezetet vitatta meg. Az új vizsgarendszer kialakítására irányuló tevékenység során először az átalakításra vonatkozó szakmai koncepció készült el. A szakmapolitikai egyeztetés után és a tárca-közi egyeztetés előtt volt lehetősége az érdekképviseleti szervezeteknek a kodifikált változat véleményezésére. A bizottság ülésén a PSZ képviselőjében *Szlankó Erzsébet* alelnök vett részt.

A bizottsági ülésen nem képezte vita tárgyát a vizsgakövetelmények átalakításának a szükségessége. Sok kérdés merült fel azonban a vizsgabizottság felállításával, a vizsga időtartamával, a korábban képzésben szerzett ismeretek egyértelmű beszámíthatóságával összefüggésben. Ugyancsak nagy érdeklődés kísérte az egyes szakmai követelménymodulokhoz tartozó vizsgarészek teljesítmény százalékainak osztályzatra váltását. Izgalmas kérdések közé tartozott az is, hogy ha valaki nem a kijelölt vizsganapon kíván vagy tud vizsgázni, jelentősebb összegű különjárási díjat kell fizetnie. Az új vizsgaszabályzat tervezett hatályba lépése 2007. április 1.

A **Magyarország holnap konferencia nyitó tanácskozásán**, 2007. február 3-án a miniszterelnök megnyitóját követően három témakörben hangzott el előadás és korreferátum: nyugdíj és öregkor; oktatás-gyermekesély; versenyképesség.

E kérdésköröket a közeljövőben megalakuló három tematikus kerekasztal vitatja meg és alakítja ki a javaslatait. Emellett beindul egy *online-kerekasztal* is, azaz a világhálón is megteremtődik a párbeszéd lehetősége. Mindez a www.magyarorszagholnap.hu honlapon valósul meg. A nyitókonferencián szakszervezetünket *Árok Antal* alelnök képviselte.

AZ EGYSÉGES KÖZZSZOLGÁLATI SZTRÁJKBIZOTTSÁG KÖVETELÉSEI

Az Országos Közzszolgálati Érdekegyeztető Tanács (OKÉT) munkavállalói oldala 2006. november 16-án megalakította az Egységes Közzszolgálati Sztrájkbizottságot. Azóta több fordulóban folytak tárgyalások, ám az ez idáig előterjesztett kormányajánlatok nem teljesítették minimális elvárásainkat. Ezért megállapodás sem született. A közzszolgálat egészére vonatkozó követeléseink:

1. Elfogadhatatlan, hogy a közzszférában alkalmazottak döntő többségének a bére 2007-ben nem emelkedik, miközben nőttek az adó- és járuléktérhek, és az infláció növekedése mellett a megélhetés egyéb költségei is jelentősen emelkednek. Ezért a jogállástörvényben szereplő bérrendszereket olyan módon kell módosítani, hogy a 2007. évre vonatkoztatva legalább 6%-os keresetnövekedést eredményezzenek.
2. Fenn kell tartani a közzszolgálati életpályarendszert, ki kell építeni a foglalkoztatás biztonságát. A közzszférában bekövetkező létszámcsökkenés szükségessé teszi a foglalkoztatáspolitikai intézkedéseket, átképzési programok kidolgozását.
3. Elfogadhatatlan a közzszolgálati juttatási és kedvezményrendszer szűkítése. Amennyiben erre mégis sor kerül, bérköveteléseink ennek függvényében növekednek.

Tekintettel arra, hogy a szakszervezetek követeléseinek a kormány eddig nem tett eleget, az Egységes Közzszolgálati Sztrájkbizottság kétórás országos közzszolgálati sztrájkot hirdet

2007. február 21-ére, szerdára,

amelynek során e terület munkavállalói, munkahelyi egységei külön-külön is megfogalmazzák elvárásait, és közvetlenül eljuttatják a kormányhoz.

Budapest, 2007. február 1.

Egységes Közzszolgálati Sztrájkbizottság

Az Egységes Közzolgálati Sztrájkbizottság és a kormány megállapodása a keretek 2007-2008. évi növelésére a közsférában (Részletek a tervezetből)

A sztrájkbizottság és a kormány közötti megállapodástervezet, amelynek meghatározó részeit (3., 4., 5. pont egészét, valamint a 7. pont egy részét) lapunkban közreadjuk, a 2007. február 12-i tárgyalásokon alakult ki. Ezt a kormány február 14-i ülésén fogja meg tárgyalni, az Egységes Közzolgálati Sztrájkbizottság pedig a február 15-i fórumán dönt arról, hogy elfogadható-e számunkra a megállapodás. Minderre lapzárta után kerül sor, ezért a döntésekről csak lapunk márciusi számában adhatunk tájékoztatást. Szakszervezetünk honlapján: www.pedagogusok.hu azonban rögtön a döntés után közzéteszük a hírt, hiszen ennek függvényében alakul a 2007. február 21-ére tervezett sztrájk megtartása. Ezért kérjük kollégáinkat, hogy kísérik figyelemmel ezt az információforrást is.

Egyúttal felhívjuk a figyelmet arra, hogy az általunk ajánlott munkahelyi fórumokra és a miniszterelnöknek, valamint a miniszternek javasolt levelek megírására akkor is sort kell keríteni ezen a napon, ha a sztrájkfelhívás visszavonásra kerül.

3. A tárgyaló felek szükségesnek tartják, hogy a közsféra átlagában 2007-ben legalább 5,5 %-os bruttó keresetnövekedés valósuljon meg.

4. A tárgyaló felek egyetértenek abban, hogy az illetményrendszerekben biztosított előmenetek, a 2006. áprilisi illetményemelések 2007-re áthúzódó hatása, a minimálbér és a képzettség szerint garantált bérminimum emelések, valamint a 2007. évi központi költségvetésben szereplő bérpolitikai intézkedések együttesen a közsféra átlagában 2007-ben mintegy 2,5 %-os bruttó keresetnövekedést eredményeznek.

5. A 3. pontban szereplő éves keresetnövekedési mérték eléréséhez – a 4. pont szerint megvalósuló keresetnövekedésen túl – még szükséges további 3,5 %-os keresetnövekedés megvalósítása érdekében a tárgyaló felek támogatják a következő bérpolitikai intézkedések törvényi feltételeinek megteremtését:

a) A közsférában kerüljön sor a 2007. év után járó, a jelenlegi szabályok szerint 2008. január 16-án fizetendő 13. havi illetmény felének 2007. évi megelőlegezésére. Ennek megfelelően 2007. júliustól kezdődően az év végéig, havonta 13. havi illetményelőleg címen a közszolgáltatásban 13. havi illetményre jogosultak részére, a 2007. július 1-jén – az ezt követően jogviszonyt létesítők esetén a 13. havi illetmény előlegre való jogosultság megszerzésének napján - érvényes illetmények (szolgálati jogviszonyban állók esetében a távolléti díjak) 8,3%-a kerüljön megállapításra és a havi illetményszámfejtéssel egyidejűleg kifizetésre. A 13. havi illetményelőleg kifizetésének megkezdéséhez legalább háromhavi 2007. évi közszolgálati jogviszony megléte legyen szükséges.

b) 2008. január 16-án – illetve 2007. második felévi jogviszony megszűnés esetén az esedékesség időpontjában - történjen intézkedés az általános szabályok szerint járó 13. havi illetmény és a 2007-ben fizetett illetményelőleg különbözetének rendezésére.

6. A tárgyaló felek az 5. pontban foglaltakhoz kapcsolódóan támogatják a következőket is:

A/ változat:

a) 2008-ban január 1-jétől az év végéig havonta 13. havi előleg címen a 2008. január 1-jén – az évközben jogviszonyt létesítők esetén a jogviszony létesítésekor – érvényes illetmények (szolgálati jogviszonyban állók esetében a távolléti díjak) 8,3%-a kerüljön megállapításra és a havi illetményszámfejtéssel egyidejűleg kifizetésre. A 2008. július 1-jét követően jogviszonyt létesítők három hónap 2008. évi jogviszony fennállása esetén jogosultak a havi illetményelőlegre.

b) 2009. január 16-án – illetve a 2008. évi évközi jogviszony megszűnés esetén az esedékesség időpontjában - történjen intézkedés az általános szabályok szerint járó 13. havi illetmény és a 2008-ban fizetett illetményelőleg különbözetének rendezésére.

B/ változat:

a) 2008-tól kezdődően szűnjön meg a közsférában a 13. havi illetmény megállapítási rendszer.

b) Ezzel összefüggésben 2008. január 1-jétől kerüljön sor a közalkalmazotti illetménytáblák bértételeinek, valamint a köztisztviselői illetményalap 8,3%-os növelésére.

A kormány vállalja, hogy az 5-6. pontokban foglaltaknak megfelelő törvényjavaslatot nyújt be az Országgyűlésnek 2006. március 20-ig.

7. További 2007. évi keresetnövekedés elérése érdekében a tárgyaló felek a költségvetési intézmények vezetőihez és fenntartóihoz fordulnak, hogy a 2007. évi költségvetési keretek között, a forrásokkal való ésszerű gazdálkodással, pótlólagos saját bevételek felkutatásával, a kiadások szigorú keretek között tartásával elérhető többletforrásokkal a keretek növelésére fordítsák.

A tárgyaló felek ezért az alábbi lehetőségek szakszervezetekkel közös áttekintésére kérik fel a költségvetési intézményeket és az intézmény-fenntartókat:

a) Az ésszerű működés érdekében indokolt a végrehajtásra kerülő létszám-csökkentésekből származó megtakarításokat a keretek növelésére fordítani, kivéve a közigazgatást, ahol a központilag elrendelt létszám-csökkentésekből származó megtakarítások nem használhatók fel. A létszám-csökkentés egyszeri költségeit a központi költségvetés átvállalja, ideértve az önkormányzati fenntartású és az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által finanszírozott intézményeket (álláshelyeket) is.

f) A közalkalmazotti kereset-kiegészítés tervezett 2%-os normatív mértékét – amelyet a 2007. évi költségvetési törvény tartalmaz - ne csak tervezési előirászként, hanem tényleges kifizetésként is biztosítsák a költségvetési intézményeknél.

g) Az adminisztratív és ügyviteli terhek csökkentésével, az eljárási rendek egyszerűsítésével felszabaduló források is szolgálják a keretek növelését.

h) A munkáltatók (fenntartók) és a szakszervezetek ágazati és helyi megállapodásokkal is segítsék elő a keresetnövelések megvalósulását.

A Pedagógus Szakszervezet Országos Ifjúsági Tagozatának megújult Intéző Bizottsága 2007. február 8-án tartotta első ülését *Vrbovszki Beáta* elnökletével. A közoktatás területén történt jogszabályi módosításokról és a sztrájk törvényi háttéréről *dr. Dudás Lilian*, munkajogász tartott előadást. Ezt követően *Horváth Erzsébet* szakértő hasznos, megszívlelendő jótanácsokkal látott el bennünket. Mint azt hangsúlyozta, a képviselheti munkában mindig igyekezzünk vitapartnernek lenni, megfelelő jogi ismeretekkel rendelkezünk, valamint a tárgyalások során legyen több alternatívánk, de ugyanakkor legyünk kompromisszum-készek. Fontos célként említette a jó közösség kialakítását. Ezután a társadalombiztosítás változó szabályairól, a minimálbér változásairól, a családtámogatás rendszeréről, a családi pótlék, GYES, GYED és adókedvezmény mértékéről tájékoztattott.

Varga László, a Pedagógus Szakszervezet elnöke az érdekegyeztetés, érdekképviselet aktuális eseményeiről, mindenekelőtt az Egységes Közzolgálati Sztrájkbizottság és a kormány tárgyalásairól adott tájékoztatást. A tanácskozás a tagozat belső ügyeinek, a „hogyan tovább” tennivalók-

nak megbeszélésével folytatódott. Ezen belül felülvizsgáltuk a PSZ IT szervezeti és működési szabályzatát illetve programját, melyben hosszú és rövid távú célok, feladatok fogalmazódtak meg. A Pedagógus Szakszervezet Ifjúsági Tagozat Intéző Bizottsága alelnöknek egyhangúlag *Szállkai Csabát* (Debrecen) választotta meg.

Az ülés zárásaként *Arok Antal* PSZ-alelnök tartott felvilágosítást a sztrájk aktuális feladatairól, a népi kezdeményezés céljáról, mikéntjéről.

Akciók a budapesti szakképző intézmények érdekében. A fővárosi önkormányzat olyan megalapozatlan intézmény-megszüntetéseket, összevonásokat kíván végrehajtani, amelyek sem a szakmai, sem az érdekvédelmi szempontoknak nem felelnek meg. Ezért több intézmény önálló akciót kezdeményezett. A PSZ Budapesti Szakoktatási Bizottsága pedig 2007. február 14-én délutánra szervez demonstrációt a Főpolgármesteri Hivatal elé. Erre pedagógusokat, szülőket és diákokat egyaránt várnak. A tüntetésről és az érdekegyeztető tárgyalásokról lapunk következő számában adunk tájékoztatást.

EGYSÉGES KÖZSZOLGÁLATI SZTRÁJK – 2007. február 21.

Szakszervezeti feladatok a sztrájk előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatban

Ez az összeállítás a sztrájk helyi szervezését segíti. A PSZ területi szervezeteinek közreműködésével közvetlen úton is eljutott minden alapszervezetünkhöz. A feladatsorhoz tartozó 13 melléklettel együtt elérhető a PSZ honlapján is: www.pedagogusok.hu. A sztrájkjal kapcsolatos általános tudnivalókat már korábban, a Pedagógusok Lapja 2006. novemberi számában közöltük (PL-útmutató I.).

A sztrájk természetesen elválaszthatatlan a tárgyalásoktól, hiszen ez olyan érdekvédelmi eszköz, amely nyomást gyakorol a döntést hozókra. Ám csak akkor, ha az akció átfogó és tömeges. Csak így lehet reményünk arra, hogy a kormány előbb-utóbb kompromisszumokkal ugyan, de elfogadja követeléseinket, amelyekről már december eleje óta több fordulóban tárgyaltunk. Az is lehetséges, hogy már február 21. előtt megszületik a megállapodás, hiszen a konzultációk folyamatosan zajlanak.

A szakszervezeti mozgalom ereje az összefogásban, az egységes cselekvésben rejlik. Csak ilyen módon lehet esélyünk érdekeink érvényesítésére. Nem szabad olyan külön utas, szórványos akciót szervezni, mint amilyen a PDSZ 2006. december 15-én kreált sztrájkja volt. A PDSZ sztrájkbizottságával senki nem tárgyalt és most sem tárgyal. Ráadásul az alig néhány százalékos részvételre a kormány csak legyintett: ezek nem képviselnek komoly erőt, ezeknek csak a szájuk nagy és nem a támogatottságuk. Nekünk most, 2007. február 21-én meg kell mutatni azt, hogy valóban mire vagyunk képesek. Azt, hogy a közoktatásban dolgozó munkavállalók többsége részt vesz az akcióban. Nemcsak a sztrájkfenyegetéssel – amely esetleg már a sztrájk előtt kikényszeríti a megállapodást –, hanem a miniszterelnöknek és a miniszternek írott sok ezer levéllel is kifejezik elégedetlenségüket, bemutatják helyzetüket, megfogalmazzák követeléseiket.

1. Sztrájkjelző hálózat (sztrájkmonitor) létrehozása intézményi, települési, területi szinten. (név, mobil szám, e-mail, telefon, fax) Olyan személyeket kell felkérni erre a feladatra, akik gyors kapcsolatot tudnak teremteni az intézményekkel, másrészt a felsőbb szakszervezeti egységek vezetői biztonsággal elérhetik őket.

Felelős: területi, települési, intézményi titkár

2. A követelések megfogalmazása, a sztrájkfelhívás kiadása, összefoglaló az eddigi tárgyalások alakulásáról. (E dokumentumok hivatalos közzététele 2007. február 1-jén megtörtént.) Lásd lapunk 3. oldalát és hátsó borítóját. A sztrájkszervezés fontos feladata ezek mielőbbi eljuttatása minden intézménybe.

Felelős: Egységes Közszolgálati Sztrájkbizottság, PSZ területi, települési vezetői, sztrájkjelzők

3. Levél, illetve a sztrájkfelhívás eljuttatása azokba az intézményekbe, ahol nincs szakszervezet. Ezekben az intézményekben is kezdeményezni kell a sztrájkot, hiszen ezzel akciónk eredményesebb lehet, illetve a PSZ arculatépítéséhez, lehetséges tagszervezéséhez is lehetőséget nyújt.

Felelős: területi, illetve települési titkár

4. Sztrájkképesség felmérése, a sztrájk pontos időpontjának az eldöntése. Az intézmény sajátosságának megfelelően kell eldönteni, hogy 2007. február 21-én a munkaidő melyik szakaszában szervezzük a 2 órás sztrájkot. A sztrájkképesség felméréséhez szükséges adatlap eljuttatása minden intézménybe a mellékelt dokumentumokkal és segédanyagokkal együtt. A felmérés eredményének összesítése, továbbítása. A felmérésre mindenképpen szükség van a még elégséges szolgáltatások ügyében folytatott tárgyalásokhoz, amelyeket legkésőbb február 14. napján meg kell kezdeni.

A szervezés és a kommunikáció szempontjából fontos, hogy a PSZ területi szervezetei az összesített adatokat legkésőbb február 16-ig, az országos iroda pedig február 19-ig megkapja.

Felelős: területi, települési, intézményi szakszervezeti vezető

5. Helyi sztrájkbizottságok létrehozása, a megállapodás megkötésére felhatalmazott személyek kijelölése települési, intézményi szinten. Az erre vonatkozó döntéseket települési szinten a titkárok tanácsa, intézményi szinten pedig a taggyűlés hozza meg. (Ahol nincs szakszervezet, értelemszerűen a munkavállalók közössége hatalmaz meg valakit.) Amennyiben több közszolgálati szakszervezet működik az adott településen, az ott megalakult sztrájkbizottságokkal, felelős személyekkel is fel kell venni a kapcsolatot.

Határidő: 2007. február 14.

6. A fenntartó önkormányzattal és a munkáltatóval való megállapodás a még elégséges szolgáltatásról. A tárgyalásokat, a sztrájk szándékát mind a fenntartóhoz, mind a munkáltatóhoz írás-

ban kell bejelenteni, a megállapodást legkésőbb február 19-én meg kell kötni. A tárgyalásokat segítheti az ajánlás, amelyet az 1995. évi sztrájk előtt közösen fogadott el az oktatási tárca és a PSZ. A 2006. decemberi sztrájkjal kapcsolatos OKM-közlemény is segítséget nyújt a tárgyalásokhoz.

Mind a fenntartói, mind az intézményi megállapodást ki kell függeszteni az intézményekben.

Felelős: területi, települési, intézményi titkár, illetve a sztrájkbizottság vezetője

7. A szülőket tájékoztatása a sztrájkokról, a szolgáltatást igénybevevők számának felmérése.

A szülőket mindenképpen tájékoztatni kell a sztrájk céljairól, arról, hogy mindez az intézmények jobb működési feltételeit is elősegítheti. A szolgáltatás igénybe vevőinek felmérésére csak akkor van szükség, ha a sztrájk a munkakezdetkor vagy a munkaidő végén van. Hiszen ebben az esetben később jöhet vagy korábban mehet a gyermek. Amennyiben a sztrájk napközben van, úgy minden gyermek felügyeletéről gondoskodni kell. A még elégséges szolgáltatás ennek megfelelően kell megszervezni.

Felelős: települési, intézményi titkár

8. Munkahelyi fórumok a sztrájk idején, levél a miniszterelnöknek, valamint az oktatási és kulturális miniszternek. (Erre február 21-én akkor is sort kell keríteni, ha a sztrájkbizottság és a kormány megállapodik, s ezáltal a sztrájkfelhívás visszavonásra kerül.)

Javasoljuk, hogy a sztrájk ideje alatt minden intézményben olyan fórumra, értekezletre kerüljön sor, amelyen a szakszervezeti vezető a mellékelt dokumentumok alapján tájékoztatást ad a követelésekről a sztrájkbizottság és a kormány eddigi tárgyalásairól. Ezt követően pedig a helyi problémák megbeszélésére, az intézményfenntartó önkormányzatok várható vagy már meghozott döntéseinek és következményeinek bemutatására kerüljön sor. Az akció az ezekkel szembeni fellépésre is lehetőséget nyújt.

Javasoljuk továbbá, hogy minderről összefoglaló jelleggel minden intézményben fogalmazzanak levelet a miniszterelnöknek, valamint az oktatási és kulturális miniszternek, amelyet az intézmény valamennyi sztrájkoló alkalmazottja, valamint a még elégséges szolgáltatást biztosító kollégák írnak alá, és választ igényelve küldjék meg a címzettekhez. E levél általános, a sztrájkkövetelésekkel összefüggő részéhez ajánlatunk is van, ám mindenképpen szükséges kiegészíteni a helyi gondokkal, a valós helyzet bemutatásával.

9. A sztrájkakció értékelése

A sztrájkot követő időszakban (legkésőbb 2007. március 31-ig) a PSZ-szervezetek (testületek) minden szinten értékeljék a sztrájk szervezésének, lebonyolításának tapasztalatait. Mit csináltunk jól, mit csináltunk rosszul? Legközelebb mit kell másként tenni?

HAZAI MOZAIK

A hazai mozaik összeállításában közoktatásunk valós helyzetéről szóló írásokat teszünk közzé. Sajnálatos, hogy ennek nyomán egyre többször negatív jelenségeket kell bemutatni. Most is ez történik. A Borsod megyei Hernádnémetiben három harmadikos gyermek verte meg a tanítónőt. Megrúgták, fadarabbal verték, majd egy iskolatáskát is hozzáváltak. A PSZ Borsod megyei elnöke ezen eset kapcsán írta le gondolatait. Sajnos, az ehhez hasonló eset évente 10-12-szer is előfordul hazánk nevelési-oktatási intézményeiben. Németországban, Amerikában pedig már lőfegyvert is használnak a diákok tanáraikkal, diáktaársaikkal szemben. Rovatunk másik írása is jellemző helyzetről számol be: intézménybezárásról, összevonásról. E gondolatok ugyan Kazincbarcikán születtek, de sok más településünkön is megfogalmazhatták volna.

Beszéljünk róla!

Még akkor, is ha eddig agyonhallgattuk.

Vérlázító, ahogy terjed – és mi tehetetlenségünkben hagyjuk – a gyermeki agresszió.

Nap nap után szembesülünk vele, ahogy előjön az állat az emberből. (Zola)
„Az ember annyi embertelenséget követett már el embertársaival szemben, hogy azt sem érdemli meg, hogy embernek nevezzék.” (Thomas Mann)

De mi van a gyerekekkel, kiskorúakkal, fiatalokkal, akik cselekvőképtelenek vagy korlátozottan cselekvőképesek.

Tanárverés, pedagógusok megalázása, pedagógusok lealázása...

Mindenkinek más és más, ami e szavak hallatán a tudatában visszatükröződik.

Mert az a hülye tanár...! Ugye hallottuk már saját gyermekeinktől is?

Régen a szülő vérmérsékletétől függően szájon vágta csemetéjét, a másik csak megszdta, vagy megpróbált az értelmére hatni.

De soha senkinek nem jutott volna eszébe, hogy szaladjon az iskolába és durva szavakkal, vagy tettelesen is felelősségre vonja a pedagógust.

Mert régen a pedagógus saját kormánya, minisztere mindent megtett annak érdekében, hogy az köztisztviselő legyen.

Most sajnos megváltozott a világ, de nem jó irányba.

Jogod van tanulni, csendben tanulni. Jogod van csendben maradni, hagyni másokat tanulni – szól az írás.

De nincs jogod feleselni, érdektelennek lenni a tanítási folyamatban.

Egyáltalán nincs jogod kezdet emelni társaidra, mert ha ezt megteszed, aluszocializált, állati ösztönöknek engedelmessé váló lény leszel, lény vagy...

És vérlázító, ha a gyermek felnőttre emel kezdet! És mit teszünk, ha ez megtörténik? Keserű, torz mosollyal széttárjuk kezünket: nem büntethető!

- Mi az, hogy nem büntethető? Miért?

- Gyermekeim tetteiért, cselekedeteiért én mint szülő felelősséggel tartozom! Nem?

- Én büntethető vagyok! A törvény teljes szigorával lesújt rám.

- Vagy csak akkor, ha gyermekkorút, kiskorút veszélyeztetek?

- És mi van fordítva? Ha kiskorú veszélyeztetett felnőtt? Semmi?

Nos: rossz a szabályozás, ezen sürgősen változtatni kell, mert elszabadult a pokol, elszabadultak az indulatok, különösen Borsod-Abaúj-Zemplénben ide jutottunk. Mindenki fél.

- Ha megírod, letagadom. Csak általánosságban.

- Ha megírod, hogy késsel fenyegettek meg – ha nincs ott a kollégám, talán már nem is élek!

- Feljelenteni? Hát nem érted? Nekem itt kell élnem!

- Ha megírod, hogy az ebédülőben szándékosan belekötött a tanuló a levesembe, letagadom! Mondd meg, mit tehettem volna, majdnem elszűnyedtem szégyenemben!

És azokról a bekiabálásokról, hogy hol és mivel mit tegyék, vagy mit tennének velem, amit úgy mondanak, hogy halljam, de abban a pillanatban, ha reagálok, letagadják.

És még sorolhatnám napestig a kirívóbbnál kirívóbb eseteket.

- Hogy meddig tűröm még? Hogy meddig bírom még?

- Nem tudom! Ti ott fenn, Ti tegyetek valamit! Hisz tudtok róla.

Miért nem tesztek már valamit, pl. törvényt módosítani...

Valóban tehetetlenek vagyunk? Tényleg nem tudunk mit tenni a riasztó jelenség visszaszorítására? De beszéljünk róla! Hátha sikerrel!

Bodolay Zoltán, a PSZ Borsod-Abaúj-Zemplén megyei elnöke

Porszem

Kazincbarcikán 3 általános iskola bezárását tervezi 2007-ben a helyi önkormányzat. Ők ugyan épületkivonásról beszélnek, mert korábban összevont intézmények „felét” akarják megszüntetni.

Ezek: Kertvárosi II. Számú Általános Iskola, Központi Általános Iskola, Újvárosi Általános Iskola.

A megmaradt 6 általános iskolát két (alsóvárosi, felsővárosi) intézménnyé kívánják integrálni.

43 pedagógussal kevesebb kezdené az új tanévet. A létszámcsökkentés érintené a technikai dolgozókat is, valamint a város más intézményeit is „karcsúsítanák”. Ez további álláshelyek megszűnésével járna.

Ok: a város forráshiányos, 2 milliárd Ft az eddig felhalmozott adóssága. Nő a pedagógusok kötelező óraszám, s egyre fogyatkozik a gyermeklétszám.

A fentiek okán írtam ezt a rövid szösszetenet (light-os) segélykiáltásként.

Mi a valóság? Ahányan szemléljük, annyiféleképpen érzékeljük!

A forgószelek felkapott, és visz-visz magával. Látom, hogy nem vagyok egyedül, másokkal is ugyanaz történik, ami velem. Százan, ezren, százeken sodródunk – porszemek – a megrészesült levegőáramban. Nincs erőnk ellenállni, tehetetlenek, gyengék, semmik vagyunk. A körbe-körbe keringő légörvény azt tehet velünk, amit akar...

A szép, tágas, virágos, illatos rét már messze – ahol léteztem -, nem is látom, amikor mondatfoslányokat sodor felém a szófükár szél.

Az egyik megfontoltan magyarázó:

- Épületkivonás, racionalizálás, hiányspirál, megszorítások, milliárdos hiány.

A másik indulatos, dühös:

- Ez a döntés a kapitalizmus farkastörvényeinek gyors, drasztikus, fiskális, elhamarkodott végrehajtása!

A harmadik tömör, támadó:

- Kevés a gyerek, sok a pedagógus!

A negyedik pánikban, kétségbeesett:

- Úristen! De miből fogok megélni!

Az ötödik gyerekhangon szepegeve:

- Ha a tanító néni kirúgják, akkor már biztos, hogy nem is érdekes tanulni!

A hatodik bársonyosan bizakodó:

- Egyensúly, beruházás, fejlesztés, munkahelyteremtés...

A hetedik, mintha imát mormolna:

- ...távhő(gáz)számla, vizitdíj, tandíj, kórház- és iskolabezárás, ...

Magam – rossz játékhoz csinált jó pozával – elgondolkozom a hallottakon. Ha a fürgeteg szántóföldre, kertbe dob le: nincs nagy változás az életemben. Minden mehet tovább a megszokott módon. Egy másik termőföld piciny része leszek, teszem a dolgom, éltetem az életet.

De mi lesz velem, ha egy sivatagba kerülök?!

Kiszáradok, elfogynak a tartalékaim, nem láthatom, nem táplálhatom tovább kedves virágaimat.

Égetni fog a nap, átkozni a karavánnal ritkán arra járó kereskedő; szomjas, rettegő vándor; magányos, menekülő rabló.

Terméketlen, semmirekellő, kipusztult = halott világ része leszek.

S a sivatagi szél – izzó nappalok és fagyos éjszakák sziklát porlasztó hatalmát szolgálva – ide-oda sodor.

Jávori István tanár (Kazincbarcika)

KITÜNTETÉSEK A MAGYAR KULTÚRA NAPJÁN

A Magyar Kultúra Napján, 2007. január 22-én Budapesten, az Iparművészeti Múzeumban mintegy száz köz- és felsőoktatásban dolgozó pedagógus vehetett át szakmai kitüntetést **Hiller István** oktatási és kulturális minisztertől. Szent-Györgyi Albert-, Apáczai Csere János-, Kiss Árpád-, Brunszvik Teréz-, Német László-, Karácsony Sándor- és Éltes Mátyás-díjas kollégáinknak szívből gratulálunk, és munkájukhoz további sikereket kívánunk. A kitüntetettek között volt **Bartha Gyula**, az acsai Általános Művelődési Központ igazgatója is, aki a PSZ Intézményvezetői Tagozatának is tagja. Apáczai Csere János-díjához neki külön is gratulálunk.

Ezen a napon meggyéknént egy-egy iskola kollektívája „Az év nevelőtestülete” kitüntető címet vehette át. A **szolnoki Tiszaparti Gimnázium és Humán Szakközépiskola** gárdája is ezt az elismerést kapta meg. Az intézmény bemutatásával gratulálunk az év nevelőtestületének, és további eredményes munkát kívánunk.

Tiszaparti Gimnázium és Humán Szakközépiskola, Szolnok Az Év Nevelőtestülete

A tanulás, a tudás, az emberi és nemzet értékek közvetítése

Az már biztos, hogy a szolnoki Tiszaparti Gimnázium és Humán Szakközépiskola mintegy fél évszázados történetét aranybetűkkel írják be: a vegyes típusú középiskolák hivatalos országos rangsorában tíz év alatt a 89. helyről az 1. helyre kerültek. A sulis arra is büszke lehet: diákjainak több mint 90 százalékát veszik fel felsőfokú intézménybe.

Az intézmény 1962. szeptember 1-jén nyitotta meg kapuit a megyeszékhely egyik legszebb részén, festői környezetben, a Tiszaparti sétányon. A Tiszaparti Gimnázium és Humán Szakközépiskola hagyományai közé tartozik a négy évfolyamos iskolaszervezet. E hagyományos struktúra 1988-tól kezdődően megújult képzési irányokkal és tartalommal gazdagodott. Kezdetben kísérleti jelleggel kapcsolódott be az intézmény a társadalomtudományos integrációs programba, amely tíz év alatt az iskola egyik legnépszerűbb és legeredményesebb képzési iránya lett.

— Iskolánk értékközvetítő pedagógiai munkájának középpontjában a tanulás, a tudás, valamint az ezzel párosuló örök emberi, illetve nemzeti értékek közvetítése áll — ad betekintést a Tiszaparti Gimnázium gondolatvilágába **Pataki Mihály** igazgató. — Az intézményvezetés és a tanterület elsődleges feladata, hogy egyéni érdeklődést is figyelembe vevő tudással és műveltséggel vertezzék fel a felnőttkor küszöbére érkező fiatalokat. Felnyitni a diákok szemét a nyitottságra, az autonómiára, a kulturált és toleráns viselkedésre, továbbá az egészségmegőrzésre. Az iskola legfőbb célkitűzése, hogy felkészítse diákjait a felsőfokú intézményekben való továbbtanulásra. Az intézmény egész tevékenységi rendszerével, humanizált légkörével a továbbtanulást, a kulturált, művelt felnőtté válás folyamatát segíti — tette hozzá **Pataki Mihály**.

Az igazgató hozzátette: az eredményesség nemcsak a továbbtanulásban, hanem a különböző szintű tanulmányi, kulturális és sportversenyeken elért helyezésekben is megnyilvánul. A versenyzetést nem célnak, hanem a tehetséggondozás eszközeként tekinti a nevelőtestület. Az eredmények háttérében a tanári szabadságot tiszteletben tartó nevelőtestületi pedagógiai egység, az intézmény célkitűzéseit és követelményeit elfogadó, jó szellemű diákság, a szülők és más partnerek támogató együttműködése áll.

A tanintézményben a tanórán és iskolán kívüli művészeti, sport- és szabadidős tevékenységeknek gazdag hagyománya van. E hagyományokhoz olyan szimbólumok kapcsolódnak, mint a Tiszapartiért emléklapok, illetve díszoklevél. A nevelőtestület 2000 decemberében „Eötvös József Emlékplakett” elismerésben részesült, a napokban pedig az év nevelőtestülete-díjat a Szandzólósi Általános Iskolával megosztva vehették át a Tiszaparti Gimnázium nevelői.

Partnerkapcsolat itthon és külföldön

Az intézmény elsősorban művészeti és sporttevékenysége okán Szolnok kulturális és sportéletének is meghatározó tényezője. A

diákok neveltségi szintje, illetve a tanulmányi, felvételi eredményesség tekintetében pedig méltó a megyeszékhely iskolavárosi rangjához. A Tiszaparti mintegy húsz éve ápol partnerkapcsolatokat a japán Yuza városával. Évente húsz diáknak és felnőttnek biztosít az iskolaközösség — beleértve a szülők közösségét is — tartalmas szakmai és szabadidős programot. A Kodály Zoltán leánykar 2003-ban adott nagysikerű koncertsorozatot Yuzában és környékén, valamint Tokióban. Az iskola szoros baráti kapcsolatokat ápol továbbá szlovákiai és vajdasági középiskolákkal és művészeti csoportokkal. Az utóbbi négy évben bontakozott ki és jól működik a kapcsolat a finnországi Riiohimäki város gimnáziumával is. A tartalmi, a humán, illetve a tárgyi erőforrás fejlesztése érdekében az intézmény eredményesen vesz részt a közoktatási pályázatokon. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közoktatási Közalapítvány az eddigiekben négy pályázati programot mintegy egymillió forinttal támogatott.

A minőségi közoktatás jegyében

A Tiszaparti Gimnázium és Humán Szakközépiskola a Comenius 2000. közoktatási minőségfejlesztési program első, illetve második intézményi modelljének bevezetésében vett részt. Az iskola a Comenius Klub házigazdjaként huszonegy intézményt segített a helyi minőségirányítási rendszer bevezetésében és működtetésében. A Comenius projekthez kapcsolódó hároméves folyamatban az iskola kétszer indult a „Közoktatás Minőségéért Díj” pályázaton. A díjat adományozó bizottság mindkét esetben a kiválóság kategóriában oklevéllel jutalmazta az intézmény alkalmazotti közössége által elért eredményeket. Ez azt jelenti, hogy az iskola az ország első tíz intézménye között van a minőség terén. A minőségirányítási rendszer a tartalmi, a humán és a tárgyi erőforrás-fejlesztés eszközeként funkcionál.

Kiváló gyakorlóhely és elismert referenciaskola

A Tiszaparti Gimnázium és Humán Szakközépiskola egy évtizede gyakorlóhelye a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemnek, valamint a Testnevelési Egyetemnek. A tízéves kiváló együttműködés következményeként az iskola 2006 szeptemberében elsőként kapta meg a debreceni egyetemtól a „Kiváló vidéki gyakorlóhely” címet, illetve vándorszerleget. Mindezen felül a Tiszaparti a Nemzeti Tankönyvkiadó referenciaskolája. Az intézmény 1999 óta a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Intézet Pedagógiai Szakmai és Szakszolgálat partneriskolája, továbbá bázisa a pedagógus-továbbképzésnek, ezáltal versenyközpont-szerepet tölt be. A Tiszaparti Gimnázium sokoldalúságát az is bizonyítja, hogy a Kórusok Országos Tanácsa megyei szervezetével több évtizedes együttműködésben részt vesz a megye, illetve a Szolnok város kóruskultúrájának megőrzésében.

A **Kodolányi János Főiskola** (KJF) és a **Zürichi Magyar Történelmi Egyesület** (ZMTE) ajánlja, szervezi és lebonyolítja

a magyar történelem tanításának tartalmi és módszertani megújítása

c. programot. A továbbképzés időtartama 120 óra, díj: 58 600 Ft/fő.

További információ: Kodolányi János Főiskola, dr. Darai Lajos főiskolai tanár, 8000 Székesfehérvár, Fűrdő út 1.

Telefon: (22) 312-152/151; fax: (22) 312-288. E-mail: lmdarai@mail.kodolanyi.hu; web: www.kodolanyi.hu

EURÓPAI UNIÓ – EURÓPAI ÉRDEKVÉDELEM

E rovatunkban rendszeresen közzé tesszük az Európai Uniónak az oktatást, a humán szférát, a munka világát érintő szándékait, lépéseit, az érdekegyeztetéssel, a szociális párbeszéddel, az európai szakszervezeti mozgalommal kapcsolatos híreket, tudósításokat azzal a céllal, hogy segítsük a pedagógusok, a PSZ-tisztségviselők ismereteinek ez irányú bővítését. Ezúttal az élethosszig tartó tanulásról, az európai munkavállalók elégedettségi mutatójáról és a spanyol szociális partnerek megállapodásáról adunk tájékoztatást.

Az élethosszig tartó tanulás előmozdításával a munkaerőpiaci problémák megoldásáért

Az európai szociális partnerek közösen dolgoznak az élethosszig tartó tanulás programján, amely az uniós munkaerőpiacok problémáinak megoldását is nagyban elősegítheti.

Az európai szociális partnerek közvetlenül találkoztak az oktatási miniszterek „trojkájával” és az Európai Bizottság oktatásért felelős biztosaival. Ez alkalomból ismertették azt a jelentést, amely az élethosszig tartó tanulás, a kompetenciafejlesztés és az európai képesítések terén végzett négyéves közös munkájukat értékeli. Az élethosszig tartó tanulás fejlesztése alapvető fontossággal bír az európai munkaerőpiacok problémáinak megoldására nézve. E közös munkának köszönhetően sikerült meghatározni az oktatási és szakképzési rendszerek korszerűsítésének konkrét lehetőségeit.

Európában összesen 80 millió munkavállalót tekintenek alacsony képzettségűnek. Európa népessége fokozatosan öregszik, a vállalkozásoknak pedig egyre nagyobb nehézséget okoz a szakképzett munkaerő hiánya. Ahhoz, hogy a potenciális munkavállalók a jövő kihívásainak is megfeleljenek, magasabb képzettségi szinttel kell rendelkezniük, képességeiket és ismereteiket pedig folyamatosan naprakésszé kell tenniük és a változó követelményekhez igazítaniuk.

E kihívásokra válaszul és a vállalkozások versenyképességének útjában álló akadályok elhárítása, valamint a munkavállalók foglalkoztathatóságának javítása érdekében, az európai szociális partnerek 2002-ben elhatározták, hogy a későbbiekben összehangolják az élethosszig tartó tanulás és képzés terén folytatott cselekvéseiket. S hogy mi ennek a munkának a valódi tétje? A kompetenciafejlesztés elengedhetetlen ahhoz, hogy Európa a világ legversenyképesebb tudásalapú gazdaságává és társadalmává fejlődhessen.

Ezért a munkaerőpiaci problémák leküzdése és a munkavállalók alkalmazkodóképességének növelése érdekében az európai szociális partnerek elfogadták az élethosszig tartó tanuláshoz és képzéshez kapcsolódó tevékenységeik közös keretét, amely a cselekvés négy prioritására világít rá, és meghatározza a szociális partnerek által nemzeti, ágazati és vállalati szinten alkalmazható gyakorlati eszközöket. A szociális partnerek évente vizsgálják meg a közösen elért eredményeket, és 2006-ban átfogó értékelést készítettek eddigi munkájukról.

A jelentés a szociális partnerek által indított, több mint 350 kezdeményezést elemez, melyek közül 108 célozta a képzettségi igények azonosítását, 89 a képességek érvényesítésének módját, 53 a vállalkozások vagy a munkavállalók tájékoztatását, 100 további pedig a források hatékony mobilizálását. A megvizsgált kezdeményezések között mintegy 70 foglalkozott a vállalatoknál alkalmazott helyes gyakorlatokkal, a fennmaradó 280 pedig a szociális partnerek ágazati vagy nemzeti szintű helyes gyakorlataival.

A koordináció segítségével a szociális partnerek nagyobb hangsúlyt és hatékonyságot adtak az egyes tagállamokban folytatott tevékenységeiknek. A kompetenciafejlesztést a munkaerő és a munkavállalók közös érdekében sikerült elismertetniük, miközben együttes munkájukkal elősegítették az oktatási és szakképzési rendszerek korszerűsítését szolgáló megoldások megtalálását. Az európai növekedési és munkahelyteremtési stratégiához való jövőbeni hozzájárulás érdekében az európai szociális partnerek e munkára támaszkodnak majd a 2006 és 2008 közötti időszakra szóló munkaprogramjuk keretében.

Az élethosszig tartó tanulás cselekvési kerete, a hároméves előmeneteli jelentés, valamint az értékelő jelentés az európai szociális partnerek honlapjain érhető el.

Mennyire elégedettek az európai munkavállalók?

Az Európai Unió egyes tagállamai között jelentős eltéréseket mutat a dolgozók munkahelyi elégedettsége.

Az Európai Bizottság által a közelmúltban publikált felmérés eredményei szerint a munkahelyi elégedettségben nagyfokú eltérés tapasztalható az Európai Unió egyes országait figyelembe véve. Jelenlegi munkájukkal a legtöbben Észtországban elégedettek (a megkérdezettek 85 százaléka), akiket a sorban közvetlenül a dániai (81%), az írországi (74%), az ausztriai (73%) és a lettországi (72%) munkavállalók követnek.

A felmérés készítői ezzel szemben a legkisebb munkahelyi elégedettséget Portugáliában (39%) és Máltán (39%) mérték, majd Görögországban (44%), Magyarországon (44%) és Cipruson (49%). Az Európai Unió egészét tekintve a munkahelyi elégedettség a legnagyobb mértékben a 25 és 39 év közötti korcsoportot jellemzi (75%), és kismértékben magasabb a vezető beosztású munkavállalók (90%), mint az önfoglalkoztatók (86%) körében.

Szociális partnerek megállapodása Spanyolországban

Tizennégy hónapig tartó tárgyalássorozat után a spanyol szakszervezetek, munkáltatói szervezetek és a kormány között megállapodás született a határozott időre szóló munkaszerződések túlzottan gyakorrá vált alkalmazásának megfékezésére.

Az Európai Szakszervezetek Szövetsége (ETUC – European Trade Union Confederation) véleménye szerint az európai döntéshozóknak ebből azt a következtetést kellene levonniuk, hogy a munkaerőpiac és a munkaszerződések túlzott rugalmassága ellen sürgősen politikai eszközökkel kell fellépni.

Spanyolországban a megkötésre kerülő munkaszerződések mintegy egyharmada időszakos jellegű, azaz határozott időre szóló munkaszerződés. Ugyanakkor köztudott, hogy a bizonytalan munkafeltételek gyengítik a dolgozók motivációját és a munkában való aktív részvételt, valamint aláássák mindazokat az erőfeszítéseket, amelyek a munkavállalók szaktudásának javítására irányulnak. A bizonytalan munkakörülmények emellett visszavetik az innovációt és a termelékenységet, hiszen az országban az elmúlt öt év során ez utóbbi szinte alig növekedett.

A munkafeltételek biztonságának javítása a túlzott munkaerőpiaci rugalmasság ellen való fellépés által mind szociális, mind pedig gazdasági értelemben indokolt. Ennek alapján az ETUC azzal a kéréssel fordult a többi európai kormányhoz, hogy vizsgálják meg a bizonytalan munkafeltételeket és hozzák meg a szükséges intézkedéseket. Az ETUC az Európai Bizottságot is arra kérte, hogy vizsgálja meg, hogyan lehetne összeurópai szinten a probléma ellen fellépni.

A spanyol szociális partnerek közti megállapodás legfontosabb pontjai:

- Ha a munkavállaló ugyanazon a vállalatban belül 24 hónapot már ledolgozott határozott idejű munkaszerződés keretében, vagy 30 referenciahónapon át ugyanazt a munkát végezte, szerződése határozatlan idejű munkaszerződéssé alakul át.
- A munkáltató négy éven át kedvezményeket vehet igénybe, amennyiben határozatlan idejű munkaszerződéseket ajánl fel bizonyos dolgozó célcsoportoknak (nők, fiatalok, tartósan munkanélküliek).
- A vállalatok közötti illegális munkaerő-kihelyezés fogalma pontos meghatározást kapott, és ez ügyben lényeges intézkedéseket fogadtak el.
- A munkáltatók által fizetett társadalombiztosítási járulékokat csökkentették.

A munkanélküli segélyeket kiterjesztették az idősebb munkavállalókra, és intézkedéseket vezettek be a nagy rugalmasságot biztosító határozott idejű munkaszerződések keretében dolgozó munkavállalók védelmének növelésére.

AZOK A NYOLCVANAS, KILENCVENES ÉVEK...

A hatvanharmadik évfolyamát „taposó” Pedagógusok Lapja folyamatosan tájékoztatta, tájékoztatja olvasóit a magyar oktatásügy aktuális kérdéseiről, az érdekvédelem helyzetéről és a szakszervezeti tevékenységéről. Újraolvasva a korábbi írásokat, sokféle kérdést tehetünk fel önmagunknak. Milyen gondjaink is voltak valamikor? Már akkor is ezek voltak a problémáink? Azóta sem sikerült túl lenni rajtuk? Stb. E gondolatok közepette adunk közre a lapunk nyolcvanas és kilencvenes években megjelent cikkeiből néhány jellemző írást. Ezúttal a PSZ 1989. évi XIII. kongresszusára készített „Helyzetünk és igényeink” című vitaanyagból mutatunk be néhány részletet. Az összeállítás sajnálatos aktualitása az 50%-os vasúti kedvezményért folytatott küzdelem. 1989-ben ennek visszaállításáért harcoltunk, most pedig a megőrzéséért vívjuk csatánkat.

Melyek elégedetlenségünk legfőbb okai?

A jelenlegi helyzet hosszú folyamat következménye. Az oktatásügy úgynevezett „nem termelő ágazatként” évtizedek óta a maradványelv alapján részesül a nemzeti jövedelemből. *A feltételek hiányában nem tarthatott lépést az oktatás, a szakemberképzés nemzetközi fejlődésével, de a hazai következményekkel sem.* Hatása ott munkál gazdasági teljesítőképeségünk hanyatlásában, a társadalmi-politikai kultúra minden területén. Az elmúlt években fokozottan érvényesülő költségvetési elvonás pedig mára már olyan helyzetbe hozta ágazatunkat, hogy az alapfeladatok ellátását megkérdőjelező hiányokkal kell szembenéznie mind a szellemi, mind az anyagi erőforrások terén. (...)

Az elmúlt időszak különböző tanügyi reformjai, a szakmai korszerűsítés kellően át nem gondolt lépései megrázták az iskolát, elbizonytalanodtak legjobb erői. Az új és új nekirugaszkodások eredményei soha nem érhettek be. Az oktatásügy többször felelőtlen kísérletezések színtere is volt. A központosított irányítás visszafogta az egyéni és közösségi innovációt, teremtő akaratot. Ugyanakkor a demográfiai dagályok és apályok, a társadalom szakemberszükségletében bekövetkező változások mindig felkészületlenül érték az iskolarendszert. *Az iskolákon erejüket és feladatukat meghaladó követelményeket kér számon a társadalom (...)*

Hátrányos bérhelyzetünk már 1946-ban kialakult, amikor a pénzügyi stabilizáció előkészítéseként, az új bérrendszert kidolgozták. A bérekben – a háború előtti arányokhoz képest – rosszabbul jártak például az értelmiségiek, ám köztük is a pedagógusok kerültek a legsúlyosabb helyzetbe. Az éves bérfeljesztések, különösen az utóbbi esztendőben, a népgazdasági átlagot sem érték el, és az időnkénti központi bérintézkedések is csak mérsékeltek az elmaradást, soha nem vállalták fel a történelmi hátrány leküzdését. Emiatt 1987-ben – még a személyi jövedelemadó bevezetése előtt – a pedagógusbérek a népgazdasági anyagi ágában foglalkoztatott szellemi dolgozók átlagbérértől közel 30%-os elmaradást mutattak. (...)

Kiharcolt jogaink közül megvonták az 50%-os vasúti kedvezményt, a pedagógus lakásépítési kölcsönt.

Az élet- és munkakörülmények egyéb területein is gondok jelentkeznek. Ágazatunkban nincs intézményes egészségvédelem. A művelődés a pedagógus számára nemcsak jog, hanem törvénybe iktatott kötelesség is, de a szakmai továbbképzésen túl, a tudományok, a kultúra folyamataival való lépéstartás anyagi fedezete nem biztosított. (...)

Mindezek következtében: az oktatási dolgozók elégedetlenek életszínvonalukkal, társadalmi helyzetükkel. Jogosnak tudott igényeik elhúzódozó kielégítése türelmetlenséget, nemegyszer feszültségeket szül. Az ágazat mára olyan helyzetbe jutott, amely szembeállítja a vezetőt a beosztottal, a pedagógust az adminisztratív-technikai dolgozóval, a fiatalat az idősebbel, az aktív dolgozót a nyugdíjossal, az iskolát a szülővel, a tanterületet a tanácsi irányítással, a költségvetésből élőket a nem költségvetési ágazatban dolgozóval, az értelmiségit a munkással, mert a jelenlegi gazdasági mechanizmusban csak egymás kárára remélhetik helyzetük javulását.

Tisztaban vagyunk azzal, hogy jelentős változást csak egy teljesítőképesebb gazdaság hozhat, de meggyőződésünk, hogy a kultúra, az emberi tudás olyan gazdasági-társadalmi erőforrás, amely nélkül nincs termelés, nemzeti jövedelemnövekedés, ezért megőrzésének és fejlesztésének a közkiadásokban elsőbbséget kell kapnia.

Mit akarunk elérni?

A nemzeti jövedelem valós társadalmi érdekeken alapuló felhasználását, és ezt szolgáló *költségvetési reformot* akarunk, amely biztosítja, hogy az oktatás betölthesse a nemzeti előrehaladásban rá háruló szerepet. Folyamatosan növelni kell részesedését a nemzeti jövedelemből. Ehhez jelentős tartalékokat látunk a közkiadások átrendezésében.

A ráfordításokat többszöröseire emelve, a tervek végére el kell érni, hogy az oktatási intézmények működési feltételeiben az oktatási törvényhez kapcsolódó normatívák érvényesüljenek. Gondoskodni kell az elfoga-

dott szakmai programok megvalósításának anyagi fedezetéről. Ezekkel párhuzamosan meg kell teremteni az intézmények szakmai önállóságához nélkülözhetetlen pénzügyi-gazdasági önállóságot és annak feltételeit.

Igényeljük az állami, ágazati és tanácsi költségvetések kialakításában szakszervezetünk érdemi részvételét. Sikraszállunk e költségvetések, az oktatásügy finanszírozási ügyleteinek nyilvánossá tételéért. A Pedagógusok Szakszervezete minden évben minősíti az oktatás anyagi szükségleteit biztosító állami-tanácsi költségvetéseket. (...)

A kormányzat parlamenti garanciával vállaljon kötelezettséget arra, hogy a pedagógusok bérszínvonalának történelmi hátrányait megszünteti, és azt a fejlett gazdaságú országokban kialakult béarányoknak megfelelően állapítja meg. Az adminisztratív technikai dolgozók átlagbérét szakmájuk, foglalkozási körük átlagbérszintjére emeli. Az arányokat kétvétenként ellenőrizve, a szükséges bércorrekcióit elvégzi. Addig is: már 1989-ben és 1990-ben történjen meg a bérek összesen 40%-os emelése. Ágazatunkban az éves bérfeljesztés mértéke érje el a népgazdasági átlagot, és alkalmazza az árkövető automatizmust.

Hosszabb távon a bérrendszer olyan átalakítását akarjuk, amelyben az oktatási dolgozók bére nem esetleges tényezőktől függ, hanem állami garanciával, az azonos munkát végzők alapbére mindenütt azonosan alakul. Szükséges a megyék, települések, intézmények közötti, indokolatlan átlagbérkülönbségek felszámolása egyszeri intézkedéssel. (...)

A foglalkoztatás problémáinak megelőzése, valamint a képzés nélküliség felszámolása érdekében ösztönözni és támogatni kell a pedagógusok továbbtanulását, átképzését.

Követeljük a művelődési kormányzattól, hogy alakítsa ki a pedagógusutánpótlás korszerű tervezésén, megbízható előrejelzésen alapuló rendszerét, mely megszünteti a képzés nélküliek alkalmazását, miközben utat nyit a jelenleg más pályán dolgozó kollégáink és más, értékes emberek pedagógussá válásához.

A felsőoktatás reformja során a *pedagógusképzés minőségi és mennyiségi változását* kell elérni. A képzés igazodjon a közoktatás valós szakemberszükségletéhez, adjon konvertálható szaktudást. (...)

Tovább küzdünk az 50%-os vasúti kedvezmény visszaállításáért és a letelepedést segítő korszerű lakásépítési-támogatási konstrukció kialakításáért. Újra kell gondolni az üdültetés egész rendszerét. (...)

Át kell alakítanunk szakszervezetünk felépítését, változtatva működésén is, érvényesítve mozgalmunk alulról való meghatározottságát, a munkahelyi szervezetek és az alapszervezetek önállóságát. Felhívjuk őket, hogy tömörüljenek a Pedagógusok Szakszervezetébe, amely a közoktatási dolgozók önálló szakszervezete, és a Pedagógus Szakszervezetek Nemzetközi Szövetsége (FISE) tagjaként részt vesz a nemzetközi tevékenységben is. Szükségesnek tartjuk a költségvetés területén dolgozó szakszervezetek szorosabb együttműködését is.

Célunk a *pedagógusegység megőrzése.* Ezért párbeszédre és akcióegységre törekszünk minden olyan szervezettel, amely az oktatási dolgozók érdekeinek képviselőletét és védelmét tűzte zászlajára.

Szervezetünket alkalmassá akarjuk tenni a szakmai és rétegérdekek szakszerű, hatékony képviselőletére. Ezért szorgalmazzuk, hogy – a meglévők mellett – alakuljanak további tagozatok. Támogatjuk szakszervezetünkön belül a különböző önszerveződési formák, kulturális és sportegyesületek létrejöttét.

Testületeinket a képviselőleti (delegálási) elv alapján építjük fel. Döntéseinkben törekszünk a közmegegyezés (konszenzus) elvének érvényesítésére, üléseink nyilvánosak. (...)

A problémák konstruktív megoldását akarjuk. Nem konfrontációra törekszünk, hanem érdemi érdekvédelemre. Ezért *fejlesztési és gazdasági szükséges érdekérvényesítési eszközeinket.* Azt akarjuk, hogy szakszervezeti törvény garانتálja a szakszervezeti jogokat. Csak végső esetben fordulunk a munkabeszüntetés fegyveréhez – amelynek anyagi alapjait meg kell teremteni –, de *elszántak vagyunk minden olyan eszköz alkalmazására, amely nem veszélyeztetni az oktatónévelő munkát, nem váltja ki a társadalmi környezet ellenállását, mégis hatékony lehet céljaink eléréséhez.*

Pedagógusok Lapja, 1989. január 20.

Ezzel a címmel a sajtóorgánumban tallózza a velünk vagy rólunk készült írásokból közlünk összeállítást. Így egyrészt egy csoportba gyűjtve áttekintést kaphatunk arról, hogy milyen információk jutottak el gondfajnkra, eredményeinkről a társadalomhoz, másrészt azt is láthatjuk, melyek azok a lényeges problémák, törekvések, amelyek még nem vagy nem kellő módon váltak ismertté. Egyszerre célunk tehát a tájékoztatás és tájékozódás.

NÉPSZABADSÁG

(2007. I. 30.)

Sztrájkfelhívás a közszférában?

Egyre nagyobb a valószínűsége annak, hogy a közszféra sztrájkbizottsága a jövő héten bejelenti: február 21-re országos munkabeszüntetést szervez. A kormány ugyanis a tegnapi egyeztetésen sem állt elő a 800 ezer közalkalmazottat és köztisztviselőt érintő érdemi béremelési javaslattal. (...)

Az már most is kitapintható, hogy a közintézmények jó részében elszántak a dolgozók a február 21-ére tervezett kétórás munkabeszüntetésre. A pedagógusok például már meg is kezdték a sztrájk szervezés előkészítését. *Árok Antal*ól, a Pedagógusok Szakszervezetének alelnökétől megtudtuk: az intézmények helyben, maguk döntik el, melyik napszakban szüntetnek be a munkát két órára. A visszajelzések szerint a sztrájkot a pedagógusok 60 százaléka támogatja.

NÉPSZAVA

(2007. II. 1.)

Alapoz szembenézés a szakképzéssel

(...) A főpolgármester megnyugtatót: egyetlen szakképző intézmény sem szűnik meg jogutód nélkül, az iskola-összevonások ellenére egyetlen szak sem tűnik el, tehát „minden diák biztos lehet abban, hogy sikeres jelentkezése esetén azt a szakmát tanulhatja, amelyre jelentkezett”. (...)

Persze az átalakítás most sem zökkenőmentes. Még csak a további iskola-összevonásokról szóló tervezet látott napvilágot, máris három középiskola tüntetett a fővárosi önkormányzat előtt, az egyikben a tanárok éhségstrájkja is kezdtek. A Pedagógusok Szakszervezete budapesti szakoktatási érdekképviselete tegnap összehívta a szakoktatási intézmények szakszervezeti titkárait, hogy a jövőbeni együttes fellépés módjairól egyeztessenek. Az érdekképviselet vezetője, *Jurcsó István*né elmondta, február közepén közös demonstrációt tartanak majd, mert elfogadhatatlannak tartják a fővárosi önkormányzat lépéseit. Az integrációt szerintük csak felmenő rendszerben, és csak hatástanulmányok elvégzése után lenne szabad megvalósítani.

MAGYAR HÍRLAP

(2007. II. 9.)

Újra aláírást gyűjtenek a pedagógusok

Aláírásgyűjtésbe kezdenek a pedagógusok az alacsony tanári fizetések miatt, ha nem tudnak megegyezni a béremelésről – mondta tegnap *Árok Antal*, a Pedagógusok Szakszervezetének alelnöke. Az erre vonatkozó ívet már benyújtották az Országos Választási Bizottsághoz, harminc nap van az elbírálásra. Ha ötvétezer aláírás összegyűlik, a parlamentnek foglalkoznia kell a kérdéssel. *Árok Antal* azt mondta, azért választják ezt az érdekvédelemesítő módszert, mert 2002-ben is hasonló módon kényszerítették ki a béremelést. (...) A szakszervezet a bértárgyalásoktól függően készül a február 21-i közszférás sztrájkra is. (...) Várhatóan tizenöt ezer pedagógus kerülhet az utcára.

Varga László, a szakszervezet elnöke azt mondta, pénzügyi szempontok miatt vannak össze és zámak be iskolákat az országban.

MAGYAR NEMZET

(2006. I. 26.)

Tíz szakma szűnhet meg az átalakítással

(...) *Jurcsó István*né, a Pedagógusok Szakszervezete budapesti szakoktatási intézmények szervezetének titkára úgy véli, ezzel az intézkedéssel a fővárosi önkormányzat túllépte hatáskörét, hiszen országos gazdaságpolitikára kiható lépést tervez. Elmondta: az,

hogy a gyereklétszám átlagosan kevés, a főváros hibás politikájának köszönhető elsősorban. Ezt arra alapozza, hogy a budapesti önkormányzat az alapítványi szakiskolákat támogatja az államiakkal szemben, ezeket elszippkazzák a gyerekeket. Kifejtette, míg az alapítványi intézmények normatívát kapnak, emellett tandíjat is szednek, addig az államiak csak normatívában részesülnek. – Ez olyan, mintha egy jobbágyfiú küzdene az úri fiúval – nyomatékosított *Jurcsó*né. (...)

(2007. II. 6.)

Küzdelen a szakiskoláért

Három pedagógus-szakszervezet közösen demonstrál a jövő szerdán a fővárosi szakiskolák bezárása, átszervezése miatt. (...) Az érdekvédők vitatják a fenntartó érvelését és adatait, miszerint a szakközépiskolák működése gazdaságtalan, kihasználtságuk pedig alacsony. Szerintük az intézmények kihasználtsága 80-85 százalékos, viszont hatástanulmány nem készült arról, hogy a mintegy ezer pedagógust érintő elbocsátások, az intézmények átköltöztetései, a selejtezések mennyibe kerülnek. Sőt úgy vélik, az intézkedések több pénzt visznek el, mint amennyi forrásbővítést várnak tőlük. Az átgondolatlanág miatt ráadásul számos olyan intézményt zárnának be, ahol az elmúlt években 600-800 millió forintot fordítottak például szakműhelyek fejlesztésére. A kaotikus helyzetre utal az is, hogy a diákok már megírták a felvételüket, csak azt nem tudják, lesz-e még az az iskola, ahová jelentkeztek. (...)

BLIKK

(2007. I. 23.)

150 órát koplalok az iskolámért

– 150 év, 600 gyerek, 50 tanár és egy tollvonás, így jellemezhetném másfél évszázados iskolánk helyzetét – mondta elkeseredetten *Pécsi Ágnes*, a Lengyel Gyula Kereskedelmi Szakközépiskola tanára és PSZ-titkára. – Éhezésemmel arra akarom felhívni a városi döntéshozók figyelmét, hogy ne általánosságok alapján ítélkezzenek iskolák bezárásáról, hanem valós számok alapján. (...) A Lengyel Gyuláért tegnap reggel tanárok és diákok tartottak egyórás demonstrációt a Városháza előtt, *Pécsi Ágnes* pedig éhségstrájkja kezd.

– Ugyanúgy tanítok, mint máskor, otthon is a megszokott dolgaimat teszem, miközben csak folyadékot veszek magamhoz. Éhségstrájkomat orvos lányom felügyelete mellett folytatom. (...)

KÖZNEVELÉS

(2007. I. 19.)

Szögi Lajos családjának megsegítése

(...) *Szögi Lajos* a tiszavasvári Kabay János Általános Iskolában tanított; tanítványai, a szülők és kollégái egyaránt tisztelték, szerették. A Pedagógusok Szakszervezetének (PSZ) pályakezdése, 1986 óta volt tagja. Gyermeklein, feleségén anyagilag is segíthetünk, ezért a Pedagógusok Szakszervezete szolidaritási különszámlát nyitott, amelyen ez év végéig 3 345 095 forint gyűlt össze. Ennek jelképes átadására Tiszadobon 2006. december 21-én került sor, melyen a szakszervezet képviselőjében *Varga László* elnök és *Miklósi István* Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei titkár vett részt. (...)

Hiller István oktatási és kulturális miniszter nevében egy hároméves Skoda Fabia típusú személygépkocsit adtak át a tárca munkatársai *Szögi Lajos* özvegyének és három gyermekének.

A minisztérium a leadásra szánt gépkocsik közül egyforintos jelképes vételár fejében adta át a járművet a családnak, amely érzelmi okok miatt megvált a korábban használt autójától.

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

(2007. II. 2.)

Sem birkák, sem mocsári békák!

Elfogyott a közszféra türelme. Ha a kormány nem teljesíti követeléseiket, sztrájkolnak.

(...) – Az országos sztrájk meghirdetése után az a feladatunk, hogy létrehozzuk a területi, illetve a helyi sztrájkbizottságokat – mondta el lapunknak *Bodolay Zoltán*, a Pedagógusok Szakszervezete megyei elnöke. – Én személy szerint már tartottam felkészítést a titkároknak, megbeszéltek az esetleges sztrájk monitoring rendszerét. Ez február 21-én a munkakezdéstől számított kétórás figyelmeztető sztrájk lenne, és a közszféra minden dolgozóját érintené. Én azonban bízom abban, hogy nem lesz munkabeszüntetés – tette hozzá az elnök. – A tárgyalások ugyanis folytatódnak a bizottság és a kormány között. (...)

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

(2007. I. 22.)

„Letarolják” a közszférát

Kósa Mihály szerint „letarolták” a közszférát. A szakszervezeti vezető úgy véli: komoly probléma az állami normatíva csökkenése és a helyi elvonás is.

Országosan nem emelkedik a közalkalmazottak bére. Ehhez *Kósa* hozzáfűzte: már biztos, hogy február 21-én sztrájk lesz, a szakszervezetek nem fogadják el a kormányzati intézkedéseket. (...)

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

(2007. I. 26.)

Egységes Közszférás Sztrájk

(...) A szakszervezet Fejér megyei tanácskozásán az oktatástügyet érintő aktuális kérdéseket – a kormány által bevezetett és tervezett, sokat bírált változásokat – vitatták meg, illetve arra a sztrájkra kezdték meg a felkészülést, amelyet február 21-én tartanak. *Udvardy Béla*, a PSZ megyei elnöke lapunk kérdésére elmondta: – Kétórás figyelmeztető sztrájkra készülünk, amelynek szervezése most folyik. (...) Az akció a sztrájk törvénynek megfelelő feltételek mellett zajlik majd, tehát egyeztetni kell az intézményvezetőkkel, az önkormányzatokkal és meg kell állapodni egy minimális szolgáltatásról. (...)

A tanácskozáson jelen volt *Bán Mihály*, a PSZ-elnökség tagja, aki a résztvevőket arról tájékoztatta, hogy a sztrájkra rá kell hangolni a kollégákat. (...)

A sztrájk vezetője, *dr. Horváth Péter* bemutatta, miért hátrányos a 2007-es évi költségvetés, illetve az idén szeptembertől bevezetendő teljesítménymutató finanszírozás a közoktatásra. Példaként az általános iskolák első osztályát hozta, ezek a 2006/2007-es tanévnél 30 százalékkal kevesebb támogatást kapnak.

24 óra (Komárom-Esztergom megye)

(2007. I. 26.)

Illétkből sincs ebédpénz – Szót kért a szakszervezeti vezető

Szabó Gáborné, a Pedagógusok Szakszervezetének megyei vezetője is szót kért a közgyűlésen. Azt indítványozta, hogy a döntéshozók ne határozzanak elhamarkodottan a közalkalmazottakat eddig megillető étkezési hozzájárulás elvonásáról. Álláspontja szerint ugyanis erről kötelező jelleggel kellene tárgyalni az érdekegyeztető tanácsban. *Dr. Völner Pál*, a közgyűlés elnöke mindezzel kapcsolatban úgy fogalmazott, hogy azért nem szükséges megbeszélést folytatniuk az érdekegyeztető tanács tagjaival, mert nem kötelező juttatásnak minősül az étkezési hozzájárulás, hanem az adható kategóriába tartozik. Nem azért veszik el, mert másokat akarnak kedvező helyzetbe hozni, hanem azért, mert nincs rá fedezetük, s belátható időn belül nem is lesz.

Alkotó pedagógusok régiós VIII. képző- és VI. előadó-művészeti tárlata és találkozója Szentesen

A Pedagógusok Szakszervezete Csongrád Megyei Bizottsága, Szentes Város Önkormányzata és a Szentesi Művelődési Központ „Rejtelmek, ha zengenek” címmel képzőművészeti tárlatot, előadó-művészeti bemutatót szervez Csongrád, Bács-Kiskun, Békés és Jász-Nagykun-Szolnok megye pedagógus alkotói részére.

A meghirdető felkéri mindazokat az aktív és nyugdíjas pedagógusokat, akik szakmai munkájuk mellett alkotó tevékenységet is folytatnak, hogy vegyenek részt ezeken a régióknak nevelőinek sokszínűségét bemutató hagyományos reprezentatív találkozón.

A VIII. képzőművészeti tárlat kiállításának időpontja: 2007. március 31. és április 28. között. Az alkotások beadási határideje: 2007. március 12-én 18 óráig. Cím: Művelődési és Ifjúsági Ház, 6600 Szentes, Tóth József u. 10-14. Tel.: (63) 400-255.

A VI. előadó-művészeti bemutató időpontja: 2007. április 21-én (szombaton) 15:00-tól a – Móricz Zsigmond Művelődési Házban (Szentes, Ady Endre u. 36. sz.) lesz, melyen vers- és prózamondás, illetve bármilyen színpadon előadható egyéni és csoportos produkció, néptánc, színjátás, zenekar, kórus, bábjáték is szerepelhet.

Nevezési határidő: 2007. április 10.

További információk: A képzőművészeti kiállítással kapcsolatban felvilágosítást kaphatnak: Borsodi Ágnes – szervező, Klauzál Gábor Általános Iskola (Szentes, Klauzál u. 12-18. sz., tel.: 63/562-317, 30/278-5281).

Az előadó-művészeti találkozóra jelentkezhetnek, felvilágosítást kaphatnak: Boldizsár Józsefné – drámapedagógus, tel.: 20/513-5816.

A hónap névnapja: Lídia

Eredete: Lydia (görög-latin). Jelentése: kb. „kis-ázsiai” nő. Névnap: február 12. Változatok: Lydia, Lydie, Lidia, Ligya

Lídia elszánt, céltudatos hölgy, nemigen enged beleszólást az életébe. Szerencsére eleve nem sokan próbálnak beleszólni, ismervén önálló és talpraesett természetét. Már szülei is természetesnek veszik, hogy zsenge ifjúkorától önállóan boldogul, de legalábbis vannak saját elképzelései, melyeket meg is valósít. Magabiztossága és koraérettsége folytán lehetséges, hogy hamarabb el tudja végezni tanulmányait, mint mások, illetve korengedménnyel jut különböző lehetőségekhez. Mire ténylegesen felnő, szinte egy egész életutat hagy maga mögött. Lídia energikus és merész, kedveli az izgalmas kihívásokat és általában gondoskodik arról, hogy egy percig se unatkozzon. Csak egy dolgot tekint azonban hivatásának; ez sok minden lehet, de feltétlenül kvalifikált munka. Lídia mindemellett közvetlen és szeretetteljes, számos barátja van, szeret társaságban „nyüzsögni” is. Ártatlanul őszinte, kitarulkozó természetű; nem titkolja magánügyeit, és egy pillanattal sem tart tőle, hogy valaki visszaélne a hallottakkal. Családjáért mindent megtesz, de mesterien megoldja, hogy saját tevékenységéről, karrierjéről se kelljen lemondani a

Ligya Vlagyimirovna Litvjak orosz vadászpilótanő (1921–1943) Moszkvában született. Kislánykorától rajongott a repülésért; 14 évesen kezdett tanulni egy repülőklubban. Tízese éveit végére pilótaoktató lett. Amikor 1941-ben Németország megtámadta a Szovjetuniót, katonai szolgálathoz lépett. Első harci repülésére 1942 nyarán került sor, a Sztálingrád feletti légitámaszpontban. Ugyanezen év őszén lelőtt egy bombázót és legalább tucatnyi vadászgépet. Két ízben megsebesült és leszállásra kényszerült. Számos kitüntetést kapott. Férjhez ment Alekszej Szolomatyin vadászpilótához, aki hamarosan elesett. 1943 nyarán lelőtték a gépét. „Sztálingrád Fehér Rózsája”, a 22 éves Ligya életét veszítette. Gorbacsov hősi érdeméremet és posztumusz rendfokozatot adományozott neki.

A hónap vice

– Apuci, miért kukorékolnak a kakasok már kora hajnalban?
– Tudod, fiam – válaszolt az apa –, sietniük kell, ha valami mondanivalójuk van, mert aztán felébrednek a tyúkok is, és attól kezdve nem jutnak szóhoz.

Önmagunkról

Nem sok élvezetben volna részünk, ha sohasem hízeleznénk magunknak, ha nem szeretnénk önmagunkat is. Nem sokra mennénk, ha az önkritikánk nem működne. Mindkét gondolat igaz, de vajon hol a határ, hogyan találjuk meg az egyensúlyt? Ebben segít bennünket dr. Bernáth Zoltán, aki nemrég ünnepelte kilencvenedik születésnapját, és a bírói ítélkezés szinte minden területén dolgozott. A legalsóbb bíróságoktól a Kúriáig, az Igazságügyi Minisztériumig. Közreadott bölcs mondásai önmagunk szeretetéről, mindennapi életünkéről szólnak, amelyeket néhány magyar népi bölcsességgel is kiegészítettünk.

- Akárhányszor járjuk be a Földgolyót, akárhány nagyszerű embert, egyéniséget ismerünk meg, az „önszeretetünk” nem vallja kárát.
- Örülj neki, de ne te dönts el, hogy jó híred van-e vagy sem. Bíz arra, akivel közlöd.
- Egyedül azért, mert megvan a talprakész, csillogó válaszod, még nem biztos, hogy érdekedben áll elmondani.
- Ha dicsérem, ne várd meg, amíg más mondja meg, hogy mennyi százalékot kell belőle levonni.
- Benne vagy a korban, ha megörvendeztet egy régi fényképed.
- Sok mindent meg tudhatok magamról, ha nem szakítom félbe a szidalmazásom.
- Rendszerint máshol nem is keresi, aki szerint borban az igazság.
- Butaságom tiszteletreméltóvá teszi, ha büszke vagyok rá.
- Ha nem térhetsz ki a hazugság elől, legalább azt kerüld, akinek hazudtál.
- Játékból se mondd magad hülyének – egyetlen apró tanújel is a bizonyosság erejévé izmosodik.
- Ha ellenfeled előtt sirsz, az okozott örömeért legalább belépti díjat kérj.
- Az ember ordítva szokta mondani, hogy nem ordít.
- Ha már tisztára mostad magad, a további mosogatószenny.
- Ne haragudj a tüköre. A dolgát teszi, amikor az időmúlást jelzi.
- Önmagad előtt emelkedsz, ha az asztaltársaságban azt követően mondasz el egy viccet, hogy valaki kivette előled az előre kiválasztott sütszeletet.
- Rendszerint áron alul adod el, ha vásárra viszed a bőrt.
- Ne adj annak interjút, aki centiméterrel és mérleggel közelít hozzád.
- Téged dicsér, ha ki mered mondani: „nem tudom”. De a dicséretből is megárt a sok.
- Ha félsz a választól, ha mód van rá, ne kérdezzél.
- Ha valaki mondanivalódra már háromszor mondta, hogy „persze”, a negyedik árfo-lyama a nulla felé süllyed.
- Gondosan figyelj mindig azt, aki nagy készséggel kíván betessékelni – ő maga nem marad-e a vészkiárat mellett.
- Minden kritikust más mércével mérünk, ha minket kritizál.
- Akkor is nézd meg az eredményét, ha hülyeséget csináltál.
- Ha megkérem arra, hogy gondolkozzál egy kicsit, felér egy öngóllal, ha megsértődsz.
- A szántás-vetésnél sokszor magadra maradsz. Ne félj, az elmaradtak nyüzsögni fognak körülötted az aratáskor és betakarításkor.
- Jó, ha szerény vagy, de annak általad felsorolt tényei ne üvöltösenek.
- Ha okosat kívánsz mondani azt követően, hogy hülyének titulálták – magadról állíts ki bizonyítványt.
- A jótettednél nagyobb dolog annak elhallgatása.
- Nem mindig tesszük azt, amit jónak tartunk. Később kiderülhet, hogy az elkövetett rossz lesz a jó. De ne legyünk rá büszkék.
- Ha valamin felháborodsz, jobb, ha önuralmad győzedelmeskedik, és nem más csillapít le.
- Ha valaki másról holnapra szeretni kezd, gyanakodj.
- Az ember önmaga sajnálatát megunhatja, de rendszerint nem fárad bele.
- Boldog lehet az az ember, akinek az intelligenciájának adása nem csökken akkor, amikor dühös.
- Az okos ember jön rá, ha bután cselekedett.
- Önmagunknak könnyebb egy kérdést feltenni, mint arra válaszolunk.
- Ha a neked szóló halk dicséretet hangosan megismételed, az még halkabbá válik.
- Igazságtalan vagy, akár a tüköre, akár magadra haragszol.
- A „meddig tart még” kérdésre minden szónok megsértődik.

Magyar szólások, mondások: Aki élni tud, tud az valamit. Aki szeret, kétszer él. Az él soká, aki jól él. Aki farkassal él, vele együtt ordít. A pénz éli világot. Azé a világ, aki elérheti, azé a mennyország, aki elérheti (elnyerheti). Amint élsz, úgy halsz meg. Annyit él az ember, amennyi időt örömmel tölt. Egyszer él az ember. Él, hal érte, mint a baranyai gyerek a tarisznyáért. Él, mint a fa, nevelkedik, mint a barom. Éljenek azok, akik igazak, akik nem azok, azok gazok. Élni kell az alkalmatossággal. Ha békével akarsz élni, sokat ne szólj. Hamar meghal, ki korán (későn) kezd élni. Igyál, míg élsz, ki tudja, adnak-e a másvilágon? Jobb becsülettel szegényen élni, mint rossz úton meggazdagodni. Ki életét megvetheti, soha bölcsen nem élt. Ki másnak jótéteményéből él, elvesztette a maga szabadságát. Ki sokat alszik, keveset él. Ki minél kevesebbet aluszik, annál többet él. Ki tobzódvá él, hamar él. Minél tovább él az ember, annál többet tud. Nehezen él, aki szüntelen kivan. Nincs búsabb élet, mint jóakarók nélkül élni. Ott jó élni, ahol gombóccal hajigálják az embert. Sokáig él, kinek halálhírét költik. Sokáig élni és meg nem vénhedni, nagy mesterség. Szép meghalni a hazáért, de még szebb a hazának élni. Úgy él, mint Marci Hevesben. (jól) Úgy él, mint Toldi Miklós lova. (szí-
kősen) Sok jó borocekat elmozdított életében. Páros élet a legszebb a világon. *A. A.*

AZ EGYSÉGES KÖZSZOLGÁLATI SZTRÁJKBIZOTTSÁG FELHÍVÁSA AZ ORSZÁG LAKOSSÁGÁHOZ ÉS A KÖZSZOLGÁLATBAN DOLGOZÓKHOZ!

Súlyos lépésre kellett elszánnunk magunkat !

A 2007-re szóló eredeti bérigényeinkből többször is engedve, a megegyezésre törekedve ültünk mindannyiszor tárgyalóasztalhoz a kormány képviselőivel. De mindhiába. Nem sikerült megállapodnunk. Nem sikerült, mert a kormányzat képviselői egyetlen tárgyalási fordulón, egyetlen percig sem mutattak megállapodási készséget.

Nem veszítettük el a józan ítélőképességünket. Tisztában vagyunk az államháztartás, a költségvetés nehéz anyagi helyzetével. A tárgyalásokon ezért vettük tudomásul, hogy az igényeinket csak jóval alacsonyabb szinten lehet kielégíteni. De azzal is tisztában vagyunk, hogy nem lehet a végletekig pörére vetköztetni a közszolgáltatásokat! Olyan körülmények között hajthatatlan a kormányzat az ideai bérügyekben, amikor reform címén egyébként is sorozatos arculcsapások érik a közszolgáltatásokat, az ott dolgozókat. Mindez együtt már elfogadhatatlan!

Elfogadhatatlan, hogy a közszolgáltatásban dolgozók döntő többségének reálbére 2007-ben jelentősen csökken, mert nőttek az adó- és járulékkerhek, s az infláció növekedése mellett a megélhetés egyéb költségei is számottevően emelkednek.

Elfogadhatatlan a közszolgálat juttatási rendszerének drasztikus szűkítése. Ezek a juttatások nem valamiféle kiváltságok, hanem annak törvényes kompenzálása, hogy a közszolgálati munka több kötöttséggel, sokféle díjazás nélküli kötelezettséggel jár.

Elfogadhatatlan, hogy a változatlanul nagy arányú, egyes esetekben indokolatlan létszámcsökkentések teljesen szétzilálják a közszolgáltatásokat. Az ország lakosságát ámtíják azok, akik el akarják hitetni az emberekkel, hogy kisebb létszámmal, alacsonyabb keresetekkel, rosszabb feltételekkel jobb lesz az egészségügyi és szociális ellátás, az oktatás, a kultúra, a közigazgatás szolgáltató képessége.

Elfogadhatatlan, hogy hónapok óta megállás nélkül folyik a közszolgáltatásban dolgozók már-már becsületsértő lejáratása. Felelős kormányzati vezetők hol *kiváltságosoknak*, hol *mocsári békáknak*, hol meg csak *üvegházban dolgozóknak* titulálnak bennünket. Ugyanezek a kormányzati tényezők most azt kérik, hogy kevesebben, kevesebbert, többet dolgozzunk.

Hát nem! Nem vagyunk sem „birkák”, sem „mocsári békák”, akikkel minden megtehető! A tűrőképességnek is vannak határai.

Mi nem sztrájkolni, hanem dolgozni akarunk. De ha a körülmények lehetetlenné teszik az ehhez szükséges minimális feltételek megteremtését, akkor nincs más választásunk, mint sztrájkjal kikényszeríteni a megegyezést.

A kormány makacssága miatt az Egységes Közzolgálati Sztrájbizottság

a rendszerváltás utáni Magyarországon először 2007. február 21.-ére, szerdára kétórás országos figyelmeztető sztrájkot

hirdet meg a közszolgálat minden (törvényes sztrájktilalom alá nem eső) ágában.

Közzolgálati dolgozók!

Most mindenki részvételére szükség van február 21.-én! Szakszervezeti tagokra és szakszervezeten kívüliekre egyaránt. Érted, értem, mindannyiunkért ki kell állnunk, mert a kormány érzékelhetően nem hiszi, hogy képesek leszünk együtt, egymásért cselekedni. **Fogjunk hát össze, ahogy eddig még soha!** Azoktól a rendvédelmi és más fegyveres szolgálatoknál dolgozó kollégáinktól, akik törvényi tilalom miatt nem sztrájkolhatnak, kérjük, szolidaritásukkal jelezzék: *velünk vannak*.

Jól tudjuk, hogy sok kollégánkban a félelem bujkál. Az állás, a ma még biztosnak látszó munkahely féltése nem megalapozatlan. Érthető az aggodalom attól is, hogy mi lesz, ha a főnök zokon veszi a részvételt a kétórás akcióban. De **ne higgyünk a megfélemlítési akcióknak!** Ha összefogva, összekapaszkodva, ahányan csak vagyunk együtt lépünk, **mindenkit nem rúghatnak ki!**

Ne féljete, kollégák! A sztrájkot szervező szakszervezetek készen állnak arra, hogy minden megtorlás jogorvoslatot kapjon. A sztrájktörvény velünk van.

A versenyszférában dolgozó társaink!

Kérünk benneteket, szolidaritásotok kinyilvánításával erősítsétek elszántságunkat. Szakszervezeteitektől azt kérjük, hogy szolidaritási nyilatkozattal támogassák figyelmeztető sztrájkunkat.

Magyarország lakói !

Tudjuk, hogy a sztrájk — noha most csak két óra hosszágú tart — sokaknak okozhat napi kellemetlenségeket. Előre is megértést kérünk mindenkitől.

A közzolgálatban dolgozók nem pusztán önmagukért nyúlnak az érdekérvényesítésnek ehhez a legsúlyosabb eszközhöz, hanem mindenkiért, aki igénybe veszi a közzolgálatok bármelyikét. Mi a normális közzolgálatok feltételeinek biztosításáért is felelőjük a szavunkat, vállaljuk a részvételt a sztrájkban.

Ha kiállásunkkal sikerül megállapodást elérnünk a tárgyalásokon — amelyek folytatására készek vagyunk a sztrájk előkészületeinek idején is —, mindannyian nyertesek leszünk.

Fenntartói jogok és kötelezettségek az oktatási intézmények átszervezése során

Sajnos – ahogyan az várható volt – a fenntartók nagy része a finanszírozási terhek csökkentése érdekében intézményi átszervezéseket, összevonásokat, sőt intézménymegszüntetéseket hajt végre.

Ennek a folyamatnak a felgyorsulását tanúsítják azok a levelek, amelyekben intézményvezetők, szakszervezeti tisztségviselők kérdezik, mit tehet és mire köteles a fenntartó ilyen esetekben.

Előjáróban meg kell állapítani:

1. A fenntartó szabadon határozza meg azt az intézményrendszert, amelyben kötelező vagy egyéb feladatait ellátja. Ebből következik, hogy intézményeket összevonhat, szétválaszthat, megszüntethet, alapíthat, átszervezhet.

2. Ugyanakkor az oktatási törvény és a Kjt. egyeztetési kötelezettséget ír elő a fenntartó számára. Ezek a következők:

a) A Kjt. 6.§.(1).bekezdés b.pontja értelmében

„b) területi és települési jelentőségű kérdésekben az önkormányzat az érintett, helyi-területi szinten reprezentatív szakszervezetekkel önkormányzati érdekegyeztető fórumban egyeztet.”

b) Egyeztetési kötelezettséget ír elő a közoktatási törvény 102. § (3) bekezdése is, amennyiben akként rendelkezik, hogy:

„(3) A fenntartó a közoktatási intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával, költségvetésének meghatározásával és módosításával, vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő döntése előtt beszerzi az intézmény alkalmazotti közösségének, az iskolaszéknek, az iskolai szülői szervezetnek (közösségnek), az iskolai diákönkormányzatnak, a nemzeti vagy etnikai kisebbség nyelvében, illetve a nemzeti vagy etnikai kisebbség nyelvében és magyarul nevelő és oktató nevelési-oktatási intézmény esetén - ha nem rendelkezik egyetértési joggal - a fenntartótól függően települési, vagy területi kisebbségi önkormányzat, települési, területi kisebbségi önkormányzat hiányában a kisebbség helyi szószóólója, illetőleg ennek hiányában az adott kisebbség helyi egyesületének, szakközépiskola és szakiskola esetén a fővárosi, megyei gazdasági kamara véleményét.”

c) Az oktatási törvény 88. § (6) bekezdés értelmében:

„(6) A helyi önkormányzat a közoktatási intézményét, illetve egyes szolgáltatás ellátását - részben vagy egészben - akkor szüntetheti meg, közoktatási intézményét akkor szervezheti át, ha az adott tevékenységről, szolgáltatásról továbbra is megfelelő színvonalon gondoskodik oly módon, hogy annak igénybevétele a gyermeknek, tanulónak, szülőnek nem jelent aránytalan terhet. Ennek eldöntéséhez be kell szerezni a fővárosi, megyei önkormányzat - fejlesztési tervre épített - szakvéleményét. A helyi önkormányzat az Országos szakértői névjegyzékben szereplő szakértő véleményét köteles beszerezni tervezett intézkedésének véleményezése céljából. A szakértőnek abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy a javasolt megoldás biztosítja-e az adott tevékenység, szolgáltatás megfelelő színvonalon történő további ellátását. A szakértő véleményét a fővárosi, megyei önkormányzat részére - a szakvélemény megkérésével egyidejűleg - meg kell küldeni. A független szakértőre - a helyi önkormányzat

megkeresésére - a közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal tesz javaslatot. E rendelkezéseket kell alkalmazni abban az esetben is, ha a helyi önkormányzat a feladatellátásához rendelkezésre bocsátott vagyont, illetve a vagyon feletti rendelkezés jogát vonja meg a közoktatási intézménytől.”

d) A közoktatási törvény 121.§ (1) bekezdésének értelmező rendelkezései szerint:

„2. *alkalmazotti közösség*: a közoktatási intézményben közalkalmazotti jogviszony, munkaviszony keretében foglalkoztatottak közössége;

3. *aránytalan teher*: ha a gyermek, tanuló az óvodai nevelést, iskolai nevelést és oktatást lényegesen nehezebb körülmények között vagy jelentős költségnövekedés mellett tudja igénybe venni, figyelembe véve a gyermek, tanuló életkorát, sajátos nevelési igényét (pl. a változás miatt a nevelési-oktatási intézmény eléréséhez szükséges időtartam jelentősen megnövekszik; a nevelési-oktatási intézményt csak tömegközlekedési eszközzel, többszöri átszállással lehet megközelíteni);

15. *intézményátszervezés*: minden olyan fenntartói döntés, amely az alapító okiratnak e törvény 37. § (5) bekezdésének b) pontjában meghatározottak módosulásával jár.”

37. § (5) bekezdésének b) pont

„(5) A közoktatási intézmény alapító okirata tartalmazza a

b) intézmény típusát, alaptevékenységét, nemzeti, etnikai, kisebbségi és más feladatait, tagintézményét, a feladatellátást szolgáló vagyont, a vagyon feletti rendelkezés jogát, az intézmény székhelyének és valamennyi telephelyének címét, nevelési-oktatási intézmény esetén az intézménybe felvehető maximális gyermek-, tanulólétszámot, a tagozat megnevezését, iskola esetén az évfolyamok számát, alapfokú művészetoktatás esetén a művészeti ágak, azon belül a tanszakok megnevezését.”

3. Amennyiben tehát a fenntartó egyeztetési, véleménykikérési kötelezettségét teljesíti, és az összevonás nem sérti az oktatási törvény szakmai rendelkezéseit, úgy a szervezeti döntést sajnos el kell fogadni.

Hangsúlyozottan felhívom a figyelmet a közoktatási törvény 102. § (9) bekezdésére:

„A fenntartó tanítási évben (szorgalmi időben), továbbá – a július-augusztus hónapok kivételével – a nevelési évben

a) iskolát nem indíthat, továbbá iskolát, kollégiumot, óvodát nem szervezhet át, nem szüntethet meg, fenntartói jogát nem adhatja át;

b) iskolai osztályt, kollégiumi csoportot, óvodai csoportot nem szervezhet át és nem szüntethet meg;

c) az iskola, kollégium, óvoda feladatait nem változtathatja meg.”

A fenntartói szinten érdekegyeztetésre jogosult szakszervezeti tisztségviselőinket kérjük:

- a fenntartói döntés meghozatala *előtt* az érdekegyeztetés során tegyenek meg mindent, ami a legkedvezőbb fenntartói intézkedést elősegíti;

- az intézményi átszervezést eredményező fenntartói döntést *követően* pedig a létszámleépítés során, a jogi képviselő biztosításáig bezárólag adjanak meg minden segítséget azoknak a közalkalmazottnak, akiknek közalkalmazotti jogviszonyát megszüntetik.

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának megállapításai az intézményátszervezéssel kapcsolatos döntésekkel összefüggő és a fenntartókat terhelő egyeztetési kötelezettségről

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa – egy korábbi beadványunkra – a Fővárosi Közgyűlés nagyszámú oktatási intézményt érintő szervezeti döntéseinek alkotmányos vizsgálatáról szóló jelentését a Pedagógusok Lapja 1999. márciusi számában már közzétettük. A jelentés megállapításai sajnos ismételtelen aktuálisak, tanulságosak, és véleményünk szerint nagy jelentőségűek, éppen ezért kivonatossan közöljük.

„Az eljárás megindulása. Panaszos 1997. június 4-én a Fővárosi Közgyűlés azon határozatát sérelmezve fordult az Országgyűlési Biztosok Hivatalához, amellyel az a panaszos által vezetett szakközépiskolának egy másik iskolával való összevonásáról döntött, illetve a Közigazgatási Hivatalnak azon döntése miatt, amellyel a hivatal a sérelmezett határozatot törvénysértőnek minősítette ugyan, de annak semmiféle jogi következményét nem állapította meg. A panaszos a közgyűlési határozatot azért tartotta alkotmányos jogokat sértőnek, mert állítása szerint az önkormányzat a döntés meghozatala előtt nem tett eleget a jogszabály által előírt egyeztetési kö-

telezettségének, illetve az érintettek számára nem hagyott kellő felkészülési időt, ezenkívül a főváros a beadvány szerint nem rendelkezik a döntéshozatal feltételének minősülő fejlesztési tervvel.

Az ügyben a jogbiztonság, illetve a művelődéshez való jog sérelmének gyanúja miatt indult eljárás.

A megállapított tényállás. A Fővárosi Közgyűlés 1996. december 19-én fogadta el a „Javaslat a Fővárosi Önkormányzat fenntartásában működő szakközépiskolákban egyes szakmák nappali tagozatos képzésének koncentrálásáról” szóló előterjesztést. A közgyűlés 1755/1996. (XII. 19.) számú határozata foglalta magába a Bolyai János Textilipari Szakközépiskola és a Than Károly Vegyipari Szakközépiskola és Gimnázium összevonására vonatkozó döntést. A 1756/1996. (XII. 19.) számú fővárosi közgyűlési határozatban a közgyűlés felkérte a főpolgármestert és az oktatási bizottságot, hogy az 1755/1996. számú határozat 1. számú mellékletének V. pontjában foglaltaknak megfelelően a végrehajtásra vonatkozó részanyagokat 1997.

július 31-ig terjessze a Fővárosi Közgyűlés elé. Az 1. számú melléklet V. pontja a következőket tartalmazta: A Than Károly Vegyipari Szakközépiskola épületében az Árpád fejedelem Úti Közgazdasági Szakközépiskola kiköltöztetésével megüresedett épületrészben a Bolyai János Textilipari Szakközépiskola és Szakmunkásképzőt helyezik el. Az előterjesztés határidőként 1998. július 31-ét jelölte meg. A döntéselőkészítés során a Főpolgármesteri Hivatal a közgyűlési előterjesztést minden érintett szervezetnek, így az iskolai érdekképviseleti szervezeteknek is megküldte véleményezésre.

A Fővárosi Közgyűlés Oktatási Bizottságának elnöke 1997. május 21-én kelt levelében arról tájékoztatta az oktatási bizottságot, hogy a közgyűlés által 1996. december 19-én elfogadott szakképzési koncepció végrehajtását meggyorsítják, így az átszervezéssel kapcsolatos konkrét javaslatanyagot már a közgyűlés 1997. júniusi ülésén előterjesztik.

1997. május 21-én a szakképzési koncepció által érintett iskolák vezetői, illetve a Főpolgármesteri Hivatal Oktatási Ügyosztályának vezetője és annak munkatársai megállapodtak abban, hogy elkészítik a munkaerőt érintő változásokkal kapcsolatos pénzügyi táblázatokat, 1997. május 30-i határidővel javaslatot készítenek az összevonnai tervezett iskolák szakmai programjára, 1997. június 30-i határidővel pedig elkészítik a költöztetési ütemtervet. Az oktatási ügyosztály vezetője felkérte a Than Károly szakközépiskola igazgatóját, hogy a Bolyai János szakközépiskola igazgatójával együttműködve készítsék el a költözés szakmai programját, illetve dolgozzák ki az átmeneti időre vonatkozó, 1998. augusztus 1-ig tartó két telephelyen működés feltételeit a két iskola pedagógiai programján alapján. (...)

1997. május 26-án kelt levelében az oktatási bizottság elnöke arról értesítette az érintett oktatási intézmények vezetőit, hogy a szakképzési koncepció végrehajtásának ütemezéséről szóló tájékoztatót az 1997. június 4-én tartott ülésen terjesztik a közgyűlés elé.

Az oktatási bizottság alosztályvezető-helyettese 1997. május 29-én kelt levelének mellékleteként küldte el a Bolyai szakközépiskola igazgatójának a jogutód szakközépiskola alapító okiratának módosítására vonatkozó tervezetét, amelyből közvetve kiderült, hogy a bizottság az alapító okirat módosítását már 1997-ben a közgyűlés elé kívánja terjeszteni. (...)

1997. június 4-én kelt levelében a Bolyai szakközépiskola igazgatója, iskolaszékének elnöke, illetve a közalkalmazotti tanácsának elnöke ismételt személyes meghallgatást kért a főpolgármester-helytettől.

A Fővárosi Közgyűlés 1997. június 26-án tartott ülésén fogadta el a 902/1997. (VI. 26.) számú határozatát, amelyben többek között döntött arról, hogy nem fogadja el azt az előterjesztést, amely szerint a Bolyai János Textilipari Szakközépiskola és Szakmunkásképzőt már 1997. július 31-i hatállyal megszünteti mint önálló költségvetési intézményt, és a Than Károly Vegyipari Szakközépiskola, Szakmunkásképző és Gimnáziumhoz mint jogutód intézményhez csatolja, valamint dönt 12 főt érintő létszámleépítésről.

Ugyancsak az 1997. június 26-án tartott ülésén fogadta el a Fővárosi Közgyűlés a 906/1997. (VI. 26.) számú határozatát, amelyben a következőkről döntött:

„A Fővárosi Közgyűlés pályázatot nyújt be a 902/1997. (VI. 26.) számú határozati javaslatához kapcsolódóan az előterjesztés 5. számú melléklete szerint a leépítésre kerülő 89 főre vonatkozóan 101.062 ezer Ft-nak a központi költségvetésből történő biztosítására. A felszabaduló személyi juttatási előirányzatok az oktatási ágazat közalkalmazotti keresetének növelésére történő felhasználását biztosítja. Felhatalmazza a főpolgármestert az igénybejelentés aláírására és benyújtására. Határidő: 1997. szeptember 1.”

A közgyűlés 1997. június 26-án tartott ülésén fogadta el Budapesti közoktatás-fejlesztési tervét.

1997. július 21-én kelt levelében az oktatási ügyosztály a következő tartalmú levelet küldte az átszervezés által érintett intézmények vezetőinek: *„Tájékoztatom, hogy az állami költségvetés egyszeri hozzájárulást biztosít a helyi önkormányzatoknak létszámcökkenési döntéseik miatti kötelezettségeik teljesítéséhez. Ehhez azonban a fővárosi önkormányzatnak pályázatot kell benyújtania, amelyhez csatolni kell a következő dokumentumokat:*

- munkavállalói jogviszony megszüntetésével kapcsolatos, az érintett munkavállaló által is aláírt munkáltatói intézkedések másolati példányát;

- az 1997. évben megvalósuló munkaviszony-megszűnések egyszeri többletkiadásait tartalmazó, aláírt és lepecsételt táblázatot (ezt a táblázatot már korábban is benyújtották, de amennyiben időközben változás történt, az éppen aktuális adatokat kérjük megadni).

Mivel intézménye az átszervezés által érintett intézmények közé tartozik, kérem, hogy a megjelölt dokumentumokat 1997. augusztus 1-jén az oktatási ügyosztályhoz szíveskedjék eljuttatni.” Az idézett levél a megjelölt dokumentumok megküldését csak abban az esetben kérte, ha a közgyűlés az 1997. VII. 31-i ülésén az átszervezést jóváhagyja.

1997. június 30-án Budapest Közigazgatási Hivatalának vezetője arról tájékoztatta a panaszost, hogy a közigazgatási hivatal hatásköre nem terjed ki a mérlegeléssel hozott döntések célszerűségi, gazdaságossági szempontok szerinti vizsgálatára, ezért a határidőmódosítás indoklását sem vizsgálhatja. A közigazgatási hivatal vezetője ezen eljárási hiányosság miatt törvényességi jelzéssel élt a főjegyző felé.

Budapest Közigazgatási Hivatalának vezetője 1997. szeptember 17-én kelt levelében arról tájékoztatta az iskolaszék elnökét, hogy a fővárosi önkormányzat a döntés meghozatala előtt nem kezdeményezett tárgyalást az érdekegyeztető tanácsban, holott ez a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a csoportos létszámleépítésre vonatkozó, 1997. július 1-jén hatályba lépett rendelkezései értelmében törvényi kötelezettsége lett volna.

1997. június 3-án kelt levelében a Bolyai János szakközépiskola igazgatója arról értesítette az országgyűlési biztost, hogy tudomása szerint a Fővárosi Közgyűlés Oktatási Bizottsága június 4-én tárgyalja azt az előterjesztést, amely az iskolaösszevonásra vonatkozó közgyűlési határozat hatályba lépésének időpontját 1998. szeptember 1. helyett 1997. szeptember 1-jében tervezi megállapítani. A főpolgármester-helyettesnek az országgyűlési biztoshoz küldött tájékoztató levelében megfogalmazott álláspontja szerint, mivel a közgyűlési alapkötés tekintetében a vélemények beszerzésére vonatkozó kötelezettségének az önkormányzat eleget tett, nincs törvényes akadálya annak, hogy az igazgatási és gazdasági összevonás korábbi időpontban valósuljon meg, a közgyűlésnek ugyanis joga van a határidő tekintetében határozatát alapos okkal módosítani. A főpolgármester-helytettől kapott tájékoztatás szerint a határidőmódosítástól függetlenül az összevont oktatási intézmény az 1997/1998-as tanévben két telephelyen működik tovább. A Bolyai szakközépiskolában foglalkoztatott pedagógusok munkavégzésének helye nem változik.

A Fővárosi Közgyűlés 1997. július 31-i ülésén fogadta el az 1079/1997. (VII. 31.) számú határozatát, amely – a Fővárosi Közlönyből megállapíthatóan – a következőket tartalmazza: *„A Fővárosi Közgyűlés 1997. július 31-ével a Bolyai János Textilipari Szakközépiskola és Szakmunkásképzőt (Budapest, Markó utca 18-20.), mint önálló költségvetési intézményt az előterjesztés 2/12. sz. melléklete szerinti tartalommal megszünteti, és a Than Károly Vegyipari Szakközépiskola, Szakmunkásképző és Gimnáziumhoz mint jogutód intézményhez integrálja, és dönt 12 fő létszámleépítéséről.”*

Az ügy jogszabályi háttere (1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról)

84. § (2) Az iskolaszék és a diákönkormányzat, szülői szervezet (közösség) jogainak megsértése esetén tizenöt napon belül a fenntartóhoz törvényességi kérelmet nyújthat be. A fenntartó döntése ellen – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – az (1) bekezdésben foglaltak szerint a bírósághoz lehet fordulni.

(3) Ha az (1)-(2) bekezdés szerinti döntést a fenntartó önkormányzat képviselő-testülete (közgyűlése) hozta, a megyei (fővárosi) közigazgatási hivatalnál törvényességi ellenőrzést lehet kezdeményezni.

1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról A közigazgatási hivatal vezetője közvetlenül maga nem függesztheti fel a törvénysértőnek tartott önkormányzati rendelet vagy határozat végrehajtását. Nem helyezheti hatályon kívül, nem semmisítheti meg az önkormányzat döntését. Törvényességi ellenőrzési jogköre nem a döntés előkészítésének jogszerűségére, hanem a már megszületett döntésre terjed ki (utólagos – a posteriori), és kizárólag figyelemfelhívásra vagy annak eredménytelensége esetén bírósági keresetindításra szorítkozik. Azt, hogy az önkormányzati rendelet vagy határozat törvénysértő-e vagy sem, végül az Alkotmánybíróság, illetőleg a bíróságok döntenek el. A hivatal törvényességi vizsgálata a mérlegeléssel hozott önkormányzati döntésnél is kizárólag a jogszerűsége irányulhat. Ez kizárja a határozat célszerűségére vonatkozó véleménynyilvánítást. Az ilyen szempontok mérlegelése a képviselő-testületre, közvetett módon pedig a választópolgárok megítélésére tartozik. Ha jogszabály mérlegelési szempontokat állapít meg, a döntés csak akkor válik törvénysértővé, ha a döntéshozatali folyamatban mellőzték e szempontok figyelembevételét.

98. § (3) A közigazgatási hivatal vezetője törvényességi ellenőrzési jogkörében vizsgálja, hogy a helyi önkormányzat, a helyi kisebbségi, valamint kisebbségi települési önkormányzat

- a) szervezete, működése, döntéshozatali eljárása,
- b) döntései (rendelete, határozata)

(...) megfelelnek-e a jogszabályoknak.

99. § (1) A közigazgatási hivatal vezetője a törvényességi ellenőrzés körében – határidő tűzésével – felhívja az érintettet a törvénysértés megszüntetésére. Az érintett a felhívásban foglaltakat köteles megvizsgálni, és a megadott határidőn belül az annak alapján tett intézkedésről vagy egyet nem értéséről a közigazgatási hivatal vezetőjét tájékoztatni.

(2) Ha a megadott határidőn belül intézkedés nem történt, a közigazgatási hivatal vezetője kezdeményezheti:

- a) az Alkotmánybíróságnál a törvénysértő önkormányzati rendelet felülvizsgálatát és megsemmisítését;
- b) a törvénysértő határozat bírósági felülvizsgálatát;
- c) a képviselő-testület összehívását a törvénysértés megszüntetésére, a képviselő-testület tisztségviselője felelősségének megállapítását.

Az érintett alkotmányos jogok Alkotmány 2. § (1) bekezdés: „A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

Alkotmány 70/F. §: „(1) A Magyar Köztársaság biztosítja az állampolgárok számára a művelődéshez való jogot.

(2) A Magyar Köztársaság ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező általános iskolával, képességei alapján mindenki számára hozzáférhető közép- és felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők anyagi támogatásával valósítja meg.”

A művelődéshez való jog az állam olyan kultúrpolitikai törekvését, kötelezettségvállalását jelenti, amely az állampolgárok számára biztosítja a művelődés lehetőségét, sőt az állampolgárait ösztönzi tudásuk minél szélesebb körű fejlesztésére. A magyar Alkotmány által kifejezett rendelkezések azt a második világháború után megfogalmazódott gondolatot tükrözik, amely szerint a művelődés területén nem elég pusztán az államot korlátozó „tanszabadságot” deklarálni, hanem az állami cselekvésre vonatkozó igényt magában foglaló művelődési jogot is az Alkotmány rendelkezései közé kell sorolni.

Ezen érintett alkotmányos jog kapcsán tehát megállapítható, hogy annak érvényesüléséhez az állam aktív közreműködése szükséges.

A vizsgálat megállapításai. A vizsgálat elsősorban azoknak a kérdéseknek a megválaszolására irányult, hogy a sérelmezett önkormányzati döntést az országgyűlési biztos érdemi vizsgálat tárgyává teheti, vagy csak a döntés meghozatalának jogszerűségére és az Alkotmány rendelkezéseivel való összhangjára kérdezhet rá. Amint azt az OBH 3193/1997. számú ügy kapcsán már kifejtettük, az országgyűlési biztos a hatóságok tevékenysége, a hatályos magyar jogszabályok és az Alkotmány viszonyát vizsgálja, ezért a fenti kérdés megválaszolása a hatályos jogi szabályozás jellegének tisztázása nélkül nem lehetséges. Az ügy jogszabályi hátterének tekinthető rendelkezések főleg eljárás jellegű szabályokat fogalmaznak meg az oktatási intézmények megszüntetésére, illetve átszervezésére vonatkozóan, a döntés érdemére vonatkozó szabályokat a jogalkotó úgy fogalmazta meg, hogy azok széles mérlegelési jogot biztosítanak a döntéshozónak. Az ilyen jellegű szabályozás nyilván azon a megfontoláson nyugszik, hogy az oktatási intézmények fenntartásának jelentős anyagi vonzata van, ezért az átszervezésre (megszüntetésre) vonatkozó döntésnél racionális költségvetési szempontokat is figyelembe kell venni. E szempontok mérlegelése pedig esetről esetre eltérő döntést eredményez – figyelembe véve a helyi viszonyokat –, így a jogalkotó a döntés érdemére vonatkozóan nem adhatott a mérlegelést kizáró szabályozást. Azok a szabályok tehát, amelyek az intézmény megszüntetésére, illetve átszervezésére vonatkoznak, a döntéshozó elé olyan korlátokat állítanak, amelyek a kiszámíthatóságot, a felkészülést szolgálják, vagyis végső soron a jogbiztonság tartalmi elemeiként funkcionálnak. Az előbbi megállapításokból az országgyűlési biztos vizsgálatára nézve az alábbi következtetések adódnak: a hatályos jogi szabályozás jellegének figyelembevétele mellett az országgyűlési biztos nem vizsgálhatta azokat a szempontokat, amelyeket az önkormányzat a döntés meghozatalánál mérlegelt, kizárólag a jogbiztonság elvét szolgáló hivatott eljárás

jellegű rendelkezések betartását, illetve a döntés eredményét elemezhetette.

A vizsgálat során megállapítottam, hogy a Fővárosi Közgyűlés Budapest Főváros közoktatás-fejlesztési tervét a közoktatási törvény rendelkezésében meghatározott határidőt túllépve fogadta el, azonban a fejlesztési terv részét képező szakképzési koncepció a törvény által meghatározott határidő leteltékor hatályban volt.

Megállapítom, hogy a nevelési-oktatási intézmények átszervezésére vonatkozó közgyűlési alapdöntést megelőzően a törvény által megkívánt egyeztetéseket lefolytatták, a végrehajtás időpontjának módosítására vonatkozó döntés meghozatala előtt azonban ilyen egyeztetésre nem került sor. A közoktatási törvény 102. § (3) bekezdése helyes értelmezése szerint a fenntartónak nemcsak az alapdöntésre vonatkozóan, hanem a közoktatási intézmény megszüntetésével, átszervezésével összefüggésben hozott valamennyi döntést megelőzően le kell folytatni a vélemények beszerzését célzó eljárást. A jogbiztonság alkotmányos alapvének része a hatályos jogszabályok jogalkalmazók általi betartásának kötelezettsége is. Amikor a fenntartó nem tett eleget a vélemények beszerzésére vonatkozó kötelezettségének a végrehajtás időpontjának módosítására vonatkozó döntés meghozatala előtt, alkotmányos jogokkal összefüggő visszásságot okozott a jogbiztonság vonatkozásában.

Az igazgatási és gazdasági összevonással egy jogutód szakközépiskola jött létre, a diákok tanulói jogviszonya fennmaradt. Az iskolaösszevonás tervezettnél korábbi megvalósulása nem okozott alkotmányos jogokkal összefüggő sérelmet a művelődéshez való jog vonatkozásában. Tekintettel arra, hogy az országgyűlési biztos hatásköre az iskolafenntartó döntésének munkajogi jellegű elemeire, illetve ilyen jellegű következményeire nem terjed ki, a panasz ezen részeit érdemben nem vizsgálhatom. (...)

Kezdeményezés. Az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény 21. §-a a következő rendelkezést tartalmazza:

„21. § (1) Ha a rendelkezésre álló adatok szerint az alkotmányos jogokkal kapcsolatos visszásságot az előidéző szerv saját hatáskörben meg tudja szüntetni, az országgyűlési biztos kezdeményezheti az érintett szerv vezetőjénél a visszásság orvoslását. Az ilyen kezdeményezés rövid úton (távbeszélőn, szóban stb.) is történhet, ez esetben a kezdeményezés időpontját, módját és lényegét az ügyiratban kell rögzíteni.

(2) Az érintett szerv a kezdeményezés tekintetében kialakított érdemi állásfoglalásáról, illetve a megtett intézkedésről a kezdeményezés kézhezvételétől számított harminc napon belül tájékoztatja az országgyűlési biztost.

(3) Ha a megkeresett szerv a kezdeményezéssel nem ért egyet, a (2) bekezdésben megjelölt határidőn belül köteles azt véleményével ellátva felügyeleti szervéhez felterjeszteni. A felügyeleti szerv a felterjesztés kézhezvételétől számított harminc napon belül köteles állásfoglalásáról, illetőleg a megtett intézkedésről az országgyűlési biztost értesíteni.

(4) A felügyeleti szerv, illetve az országgyűlési biztos további eljárása egyebekben a 20. § (1)-(3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően irányadó azzal, hogy az országgyűlési biztos arról értesíti a felügyeleti szervet, hogy a kezdeményezést változatlan vagy módosított formában ajánlásként tartja-e fenn.”

A fenti rendelkezés alapján a megállapított alkotmányos jogokkal összefüggő visszásság jövőbeni elkerülése érdekében felkérem Budapest Főváros Főpolgármesterét, hívja fel a Fővárosi Közgyűlés figyelmét arra, hogy a közoktatási intézmények megszüntetésével, átszervezésével kapcsolatos valamennyi döntés előtt folytassa le a közoktatási törvény által előírt vélemények beszerzését célzó eljárást.

Felhívom a figyelmet arra, hogy a jelentésben hivatkozott irányadó jogszabályi rendelkezések időközben némileg módosultak. **Más megfogalmazásban, más számozással azonban változatlanul hatályosak!**

Mint ismeretes a Fővárosi Önkormányzat ismét - a korábbinál nagyobb szabású - intézményátszervezést szándékozik végrehajtani.

Tapasztalataink szerint az egyeztetés tartalmilag változatlanul nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, és az állampolgári jogok országgyűlési biztosa megállapításában foglaltaknak.

Kérjük a szakszervezeti tisztségviselőket, jelezzék, ha a fenntartói döntések nem felelnek meg a jogszabályi előírásoknak. Szakszervezetünk országos irodája ilyen megkeresés esetén közvetlen, személyes jogi segítséget is biztosít az érdekegyeztetéshez.

Az intézményösszevonások munkajogi következményei

1. A Munka törvénykönyvének a közalkalmazotti munkáltatónál is alkalmazandó 85/A. §-a (2) bekezdése értelmében a munkáltató személyében bekövetkezett jogutódlás esetén a munkaviszonyból származó jogok és köteleességek a jogutódlás időpontjában a jogelőd munkáltatóról a jogutód munkáltatóra szállnak át. Ugyanezen § (4) bekezdése értelmében a jogelőd munkáltató a munkavállalóval szemben, a jogutódlás időpontját megelőző minden keletkezett kötelezettségeikért – az igénynek a jogutódlás időpontját követő 1 éven belüli érvényesítése esetén – a jogutód munkáltatóval egyetemlegesen felelős.

Ezen szabályokból egyértelműen következik, hogy szó sem lehet a jogutódnál tovább foglalkoztatott munkavállalók számára a jogutódlás időpontjával új közalkalmazotti jogviszonyt létesíteni, az eredeti kinevezésekkel létrejött közalkalmazotti jogviszony minden tekintetben folyamatos, és átsorolással vagy kinevezésmódosítással kell azt a változást végrehajtani, ami a munkáltató elnevezésében és a munkáltatói jogkör gyakorlójának személyében az intézmény-összevonással, jogutódlással bekövetkezett.

Ehhez képest törvény- és munkavállalói jogokat sértő, ha új kinevezéseket készítenek, illetőleg ha a foglalkoztatás kinevezésben megjelölt körülményeitől eltérő módon foglalkoztatnak. Legáltalánosabb érdeksérelem, ha a munkavégzés helyét egyoldalúan megváltoztatva, változó munkahelyen végeztetnek munkát a közalkalmazottal. De ugyanilyen törvénytörtő az is, ha a munkakört változtatják meg.

2. A Munka törvénykönyve 40. § (2) bekezdése értelmében a munkáltató, illetve a szakszervezet jogutóddal történő megszűnése a kollektív szerződés hatályát nem érinti. A szabályt közalkalmazotti munkáltatónál is kötelező alkalmazni, következésképpen pl. 3 intézmény összevonásával előfordulhat az is, hogy mind a három kollektív szerződés – esetleg különböző kondíciókkal – tovább él a most már egy intézményként működő közoktatási intézményben.

Ez a szabály még akkor is igaz – egy legfelsőbb bírósági döntés szerint –, ha a jogutódnál szakszervezet nem működik. A Legfelsőbb Bíróság rámutat arra is, hogy ez a körülmény nem értelmezhető akként, mintha a kollektív szerződés a jogutód elődnél megkötő szakszervezet vagy szakszervezetek a jogutód nélkül megszűntek volna. A jogutódlás ténye következtében a jogutódnak mindaddig alkalmaznia kell a jogutód kollektív szerződését, amíg azt fel nem mondja, illetőleg más tartalmú szerződést nem köt (Legf. Bír. Mfv. II. 10602/1998.).

Ugyanakkor nyilvánvalóan feszültségeket okoz, ha egy intézményben az azonos munkát ellátók különböző juttatásban részesülnek, éppen ezért javasoljuk, hogy a kollektív szerződések felmondása helyett a munkáltató vagy akár a szakszervezet kezdeményezze a kollektív szerződések egységesítését.

3. A Munka törvénykönyve 55. § (1) bekezdés f) pontja értelmében a közalkalmazotti tanács megszűnik, ha több munkáltató összevonása következtében a munkáltatónál több közalkalmazotti tanács működne. Az Mt. 56. §-a értelmében, ha a közalkalmazotti tanács megszűnik, a megszűnéstől számított 3 hónapon belül közalkalmazotti tanácsot vagy közalkalmazotti megbízottat kell választani. Ugyanezeket a szabályokat kell alkalmazni abban az esetben is, ha a munkáltató jogutóddal szűnik meg.

A Mt.56/A és 56/B.§-nak értelemszerű alkalmazásával:

„56/A. § (1) Ha a munkáltató személyében bekövetkező jogutódlás során a közalkalmazotti tanács (közalkalmazotti képviselő megbízatása) az 55. § (1) bekezdés f)-g) pontja alapján megszűnik, az egyesülést (összevonást), illetve szétválást követően létrejött munkáltatónál a közalkalmazotti tanács megválasztásáig, de legfeljebb a megszűnéstől számított hat hónapig a közalkalmazotti tanács Kjt.16. §-ban előírt jogosítványait ideiglenes közalkalmazotti tanács (ideiglenes közalkalmazotti képviselő) gyakorolja.

(2) Az ideiglenes közalkalmazotti tanácsba a megszűnés időpontja előtt minden megszűnő közalkalmazotti tanács egy-egy tagot delegál.

(3) Ha a munkáltatónál közalkalmazotti képviselő működött, a munkáltató egyesülése (összevonása) esetén az ideiglenes közalkalmazotti tanácsban a közalkalmazotti képviselő vesz részt. A munkáltató szétválása esetén az (1) bekezdésben meghatározott jogosítványokat a közalkalmazotti képviselő, illetve - a szétválással létrejött további

szervezeti egységnél - az általa az érintettek közül kijelölt munkavállaló ideiglenes közalkalmazotti képviselőként gyakorolja.

(4) Az ideiglenes közalkalmazotti tanács tagjaira és működésére, a közalkalmazotti tanács tagjára és a közalkalmazotti tanácsra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell. Az ideiglenes közalkalmazotti képviselőre a közalkalmazotti képviselőre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

56/B. § (1) A jogutódlással érintett szervezeti egység munkavállalóinak részvételi jogát a jogutód munkáltató közalkalmazotti tanácsának működésében való részvétel útján biztosítani kell, ha a munkáltató személyében bekövetkező jogutódlás következtében a jogutódlással érintett szervezeti egység munkavállalói által választott közalkalmazotti tanács (közalkalmazotti képviselő megbízatása) megszűnik, de a jogutódlás a jogutód munkáltatónál korábban megválasztott közalkalmazotti tanács (közalkalmazotti képviselő) működését nem érinti.

(2) A jogutód munkáltató közalkalmazotti tanácsának működésében részt vevő személyt (a továbbiakban: delegált tag) legkésőbb a jogutódlás bekövetkezésének időpontjáig a jogelőd munkáltatónál működő közalkalmazotti tanács jelöli ki a jogutódlással érintett tagjai, ilyen tag hiányában a jogutódlással érintett munkavállalók közül. A jogelőd munkáltató közalkalmazotti tanácsa írásban tájékoztatja a jogutód munkáltató közalkalmazotti tanácsát és a jogutód munkáltatót a delegálásról.

(3) Ha a jogutódnál közalkalmazotti képviselő működik, a közalkalmazotti képviselő és a delegált tag együtt jogosultak a Kjt. 16. §-ban előírt jogok gyakorlására azzal, hogy az együtt döntési és a véleményezési jog gyakorlásához egyhangú döntés szükséges.

(4) Ha a jogelőd munkáltatónál, illetve a jogutódlással érintett szervezeti egységben közalkalmazotti képviselő működik, a delegált tag kijelölésére a közalkalmazotti képviselő jogosult.

(5) A delegált tag a jogutód munkáltató közalkalmazotti tanácsának teljes jogú tagja. A delegált taggal a közalkalmazotti tanács 45. §-ban meghatározott taglétszáma kibővül. A delegált tagra a közalkalmazotti tanács tagjára - ha a delegált tag közalkalmazotti képviselővel együtt jár el, az közalkalmazotti képviselőre - vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. A delegált tag megbízatása a jogutód munkáltató közalkalmazotti tanácsának (közalkalmazotti képviselő) a megbízatásáig tart.

(6) Ha a jogutódlás időpontjában a jogutódlással érintett munkavállalók létszáma eléri a jogutód munkáltatónál közalkalmazotti jogviszonyban álló munkavállalók létszámának húsz százalékát, a közalkalmazotti tanács (a közalkalmazotti képviselő) legfeljebb a jogutódlás bekövetkezésétől számított egy évig működhet az (1)-(5) bekezdésben meghatározott szabályok szerint. Ha ezen időtartam alatt új közalkalmazotti tanács (közalkalmazotti képviselő) megválasztására nem kerül sor, a közalkalmazotti tanács (közalkalmazotti képviselő) megbízatása a jogutódlástól számított egy év elteltével megszűnik.”

Ezen szabályok alkalmazásával szó sem lehet tehát arról, hogy az összevonást követően közalkalmazotti tanácsai tisztségviselők – automatikusan – munkaidő-kedvezményre jogosultak lennének, nem gyakorolhatják a Kjt. 16. §-ában meghatározott munkavállalói részvételi jogokat sem. Fontos azonban tudni, hogy az új választás csak az intézményen belüli szakszervezeti reprezentativitást befolyásolhatja, a fenntartói ágazati és jogos érdekegyeztetéshez való jogosultsághoz a kötelező közalkalmazotti tanácsai választásokon elért eredmények azonban nem módosulnak.

4. Módosítani kell a szervezeti és működési szabályzatot és a pedagógiai nevelési programokat is.

5. Végül, de nem utolsósorban szakszervezeti választásokat is kell tartani az összevont intézményben. A választás szükségességéről, módjáról, lebonyolításáról a helyi alapszervezetek döntenek.

Kérjük szakszervezeti tisztségviselőinket, jelezzék, ha az összevonást követően munkajogi kérdések megoldásához segítségre lenne szükségük. A szakszervezeti tagjaink munkaügyi vitájában pedig szükség esetén a jogi képviselőt is ellátjuk.

Jogi előírások a létszámcsökkentésről

Sajnos a létszámleépítések miatt sokan kényszerülnek olyan helyzetbe, ahol nagyobb és pontosabb jogszabályismeret szükséges, mint eddig. Mindenhová jogtanácsosként eljutni fizikai képtelenség. Segítségként közlünk a most legfontosabb teendőkről (önkormányzati döntések és előkészítései) két oldalon abból a 14 oldalas anyagból, amit azért állítottam össze, hogy jogszabályok terén tájékozottak legyenek a kollégák a fenntartói szintű jogalkotás előkészítésétől egészen az egyén felmentő határozatának átvételéig. A konzultáció lehetősége mindenki számára nyitott, azonban csak ARRÓL tudok konzultálni, amit ismernek a kollégák, így nagyon fontosnak tartom felhívni a figyelmet arra, hogy az érdekegyeztetésbe belevágni a jogismeret nélkül nem lehet.

A teljes anyag letölthető azoknak, akik írnak nekem és kérik e-mail címen (tanacsadas@drdudasililian.hu). Konzultációra való bejelentkezés s egyéb kapcsolatfelvétel lehetséges **hétfőnként egész nap, szerdán 13.00 órától telefonon** a központi számon vagy a honlapomon: www.drdudasililian.hu.

Dr. Dudás Lilian jogtanácsos

A fenntartó intézkedéseinek legelőször is a **közoktatásról** szóló 1993. évi LXXIX. törvény (Kt.) **84. § (12)-(15) bekezdése, 85. § (4) és (6) bekezdése és 102. § (3) és a (9) bekezdése** rendelkezéseit kell betartaniok, amelyek értelmében:

„**84. § (...)(12)** Ha jogszabály a fenntartói irányítás körébe tartozó valamely döntés meghozatalát előzetes vélemény, egyetértés, szakvélemény beszerzéséhez köti, az ennek elmulasztásával hozott döntés megtámadható. A sikeresen megtámadott döntés a meghozatalának időpontjától kezdődő hatálytalanná válik. Megtámadásra a sérelmet szenvedett fél és az jogosult, akinek a megtámadáshoz törvényes érdeke fűződik. A megtámadást három hónapon belül írásban kell közölni, majd a közlés eredménytelensége esetében tizenöt napon belül érvényesíteni. Az érvénytelenség megállapítását a (8) és (10) bekezdésben meghatározottak szerint lehet kezdeményezni. A három hónapos határidő a döntésnek az érdekelt részére történő közlésének napján kezdődik. Ha ez a nap nem állapítható meg, a közlés napja a döntés meghozatalát követő tizenötödik munkanap. A megtámadáshoz biztosított határidő jogvesztő, igazolásnak helye nincs. (13) A semmisség vagy az érvénytelenség (a továbbiakban: jogsértés) megállapítása a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokat nem érinti. (14) Semmisség vagy érvénytelenség megállapítása esetén a bíróság elrendelheti

a) a jogsértés abbahagyását és eltilthatja a jogsértőt a további jogsértéstől;

b) hogy a jogsértő nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és ennek a saját költségén megfelelő nyilvánosságot biztosítson;

c) a jogsértés előtti állapot helyreállítását a jogsértő részéről vagy költségén, továbbá a jogsértéssel előállított dolog megsemmisítését, illetőleg jogsértő mivoltától megfosztását;

d) a jogsértés alapján keletkező, egy költségvetési évre számított megtakarításnak a Közoktatási Fejlesztési Célelőirányzatba történő befizetését.

(15) A jogsértő döntés érvényessé nyilvánítható, ha a semmisség, illetve az érvénytelenség oka megszüntethető. (...)

85. § (...)(4) A helyi önkormányzat önállóan vagy más helyi önkormányzattal közösen köteles a közoktatási feladatait megszervezéséhez szükséges önkormányzati döntéselőkészítést szolgáló feladatellátási, intézményhálózat-működtetési és -fejlesztési tervet (a továbbiakban: önkormányzati intézkedési terv) készíteni. Az önkormányzati intézkedési tervnek figyelembe kell vennie a fővárosi, megyei fejlesztési tervet. Az önkormányzati intézkedési tervnek tartalmaznia kell, hogy az önkormányzat a kötelező feladatait milyen módon látja el, illetőleg milyen nem kötelező feladatokat kíván a helyi önkormányzat ellátni. Tartalmaznia kell továbbá az intézményrendszer működtetésével, fenntartásával, fejlesztésével, átszervezésével összefüggő elképzeléseket. Az önkormányzati intézkedési tervnek tartalmaznia kell a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló

intézkedéseket. Az intézkedési terv elkészítésekor be kell szerezni - a nemzeti, etnikai kisebbséget érintő kérdésekben - a települési kisebbségi önkormányzat egyetértését. Az intézkedési terv elkészítéséhez ki kell kérni a településen működő közoktatási intézmények vezetőinek, továbbá a szülői és diákiszervezetek, a nem állami, nem önkormányzati intézményfenntartók, a települési szintű szakszervezetek, - ha nem működik települési kisebbségi önkormányzat - az érdekelt országos kisebbségi önkormányzat véleményét. A helyi önkormányzat a helyi intézkedési terv végrehajtását legalább kétévenként értékeli és szükség szerint felülvizsgálja. A helyi önkormányzat az e törvény 103. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján vizsgálja, hogy a nevelési, illetve pedagógiai program megfelel-e az önkormányzati intézkedési tervben foglaltaknak. Nem kell a helyi önkormányzatnak intézkedési tervet készítenie, ha tagja a többcélű kistérségi társulásnak, feltéve, hogy a többcélű kistérségi társulás önálló intézkedési terve - települések szerinti bontásban - tartalmazza mindazt, amit az önkormányzati intézkedési tervnek tartalmaznia kell. (6) Az önkormányzati intézkedési terv elkészítésekor, felülvizsgálatokor a helyi önkormányzatnak be kell szereznie a fővárosi, megyei önkormányzat szakvéleményét abban a kérdésben, hogy az önkormányzati intézkedési terv összhangban áll-e a fővárosi, megyei fejlesztési tervben foglaltakkal. Ha az önkormányzati intézkedési terv, illetve annak módosítása a szakvéleményben foglaltak szerint nem áll összhangban a fővárosi, megyei fejlesztési tervvel, elfogadásakor a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 15. §-ának (2) bekezdésében szabályozott minősített többségre van szükség.

102. § (...)(3) A fenntartó a közoktatási intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával, költségvetésének meghatározásával és módosításával, vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő döntése előtt beszéri az intézmény alkalmazotti közösségének, az iskolaszéknek, az iskolai szülői szervezetnek (közösségnek), az iskolai diákönkormányzatnak, a nemzeti vagy etnikai kisebbség nyelvén, illetve a nemzeti vagy etnikai kisebbség nyelvén és magyarul nevelő és oktató nevelési-oktatási intézmény esetén - ha nem rendelkezik egyetértési joggal - a fenntartótól függően települési vagy területi kisebbségi önkormányzat, települési, területi kisebbségi önkormányzat hiányában a kisebbség helyi szószólója, illetőleg ennek hiányában az adott kisebbség helyi egyesületének, szakközépiskola és szakiskola esetén a fővárosi, megyei gazdasági kamara véleményét. (...)

(9) A fenntartó tanítási évben (szorgalmi időben), továbbá - a július-augusztus hónapok kivételével - nevelési évben

a) iskolát nem indíthat, továbbá iskolát, kollégiumot, óvodát nem szervezhet át, nem szüntethet meg, fenntartói jogát nem adhatja át,

b) iskolai osztályt, kollégiumi csoportot, óvodai csoportot nem szervezethet át, és nem szüntethet meg,

c) az iskola, kollégium, óvoda feladatait nem változtathatja meg.

Nos, a fentiekből jól látható, ha az önkormányzat nem tartotta be már az INTÉZKEDÉSI tervénél a megfelelő egyeztetéseket és véleményeket, akkor már ez alapjaiban támadható. Az alapfeladatokhoz tartozó szolgáltatást jogutód nélküli megszüntetéssel a fenntartó nem tudja megtenni - bármennyire is ez olcsónak tűnik számára -, ugyanis azt csak akkor tehetné meg, ha átadná ezeket az intézményeket Munka Törvénykönyve alá tartozó munkáltatónak és közoktatási megállapodást kötne velük. A jogutód nélküli megszüntetésről a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) **25/A-B. §§-ok** rendelkeznek.

Valószínű, hogy lesz olyan település, ahol a leépítés nagymérvű lesz, még akkor is, ha a fenntartó jogszerűen jár el. Az érdekegyeztetés során az alábbi, a létszámleépítésre vonatkozó szabályokat kell figyelembe venni:

1) Rész munkaidős foglalkoztatás lehetősége, a **Kjt. 23/A. § és az Mt. 84/A. §-a**. Ezt az egyéneken kívül a szakszervezet az érdekegyeztetés során kezdeményezheti is! Ideális lenne a megállapodást kötni ezen elvről, ez később ugyanis peresíthető is!

2) a **Munka törvénykönyvéről** szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) **94/A-F. §-ai**;

3) kiegészítve Kjt. **38/A. §-a**; amely

„**Kjt.38/A. § (1)** A Munka Törvénykönyve 94/A. § (1) bekezdése azzal az eltéréssel alkalmazandó, hogy csoportos létszámcsökkentésnek minősül, ha a munkáltató a működésével összefüggő ok miatt a döntést megelőző fél éves átlagos statisztikai létszáma szerint

a) húsz fő vagy annál kevesebb közalkalmazott foglalkoztatása esetén legalább öt fő,

b) húsznál több és száznál kevesebb közalkalmazott foglalkoztatása esetén legalább tíz fő,

c) száz vagy annál több, de háromszáznál kevesebb közalkalmazott foglalkoztatása esetén legalább a közalkalmazottak tíz százaléka,

d) háromszáz vagy annál több közalkalmazott foglalkoztatása esetén legalább harminc közalkalmazott közalkalmazotti jogviszonyát kívánja harmincnapos időszakon (Munka Törvénykönyve 94/C. §) belül megszüntetni.

(2) A Munka Törvénykönyve csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy rendes felmondáson felmentést, illetve a Munka Törvénykönyve 88. § (2) bekezdése szerinti munkáltatói intézkedésen az e törvény 27. §-ának (2) bekezdése által szabályozott azonnali hatályú megszüntetést kell érteni, ha ezek közlésére a 30. §-a (1) bekezdésének a)-c) pontja alapján kerül sor.

(3) A miniszter és az önkormányzat a létszámcsökkentést eredményező döntésének meghozatala előtt az ágazati (alágazati) érdekegyeztető tanácsban, illetve az önkormányzati érdekegyeztető tanácsban - az érdekegyeztetésben részt vevő felekkel - egyeztetést kezdeményez.

Mt. 94/A. § (1) (...) (2) Ha a munkáltató fél évnél rövidebb ideje alakult, az (1) bekezdésben meghatározott átlagos statisztikai létszámot az adott időszakra vonatkozóan kell megállapítani.

(3) Ha a munkáltatónak több telephelye van, az (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállását telephelyenként kell megállapítani azzal, hogy ugyanazon megyében (a fővárosban) található telephelyek esetében a munkavállalók létszámát össze kell számítani. A változó munkahelyen foglalkoztatott munkavállalót azon a telephelyen kell számításba venni, amelyen a csoportos létszámcsökkentésről szóló döntés meghozatalakor irányadó beosztása szerint végez munkát. (...)

Mt. 94/B. § (1) Ha a munkáltató csoportos létszámcsökkentés végrehajtását tervezi, a döntést megelőzően legalább tizenöt nappal köteles az üzemi tanáccsal, üzemi tanács hiányában a munkáltatónál képvisellel rendelkező szakszervezetek és a munkavállalók képviselőiből létrehozott bizottsággal (a továbbiakban együtt: a munkavállalók képviselői) konzultációt kezdeményezni és azt a döntésének meghozataláig vagy a megállapodás megkötéséig folytatni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kötelezettség a jogutód nélkül megszűnő munkáltató esetében a munkáltató felszámolóját, illetve végelszámolóját terheli.

(3) A konzultációt megelőzően legalább hét nappal a munkáltató köteles a munkavállalók képviselőivel írásban közölni

a) a tervezett csoportos létszámcsökkentés okait,

b) foglalkoztatási csoportok szerinti megosztásban a tervezett létszámcsökkentéssel érintett, illetve

c) a 94/A. § (1) bekezdésében meghatározott időszakban foglalkoztatott munkavállalók létszámát.

(4) A konzultáció során a munkáltató megfelelő időben köteles a munkavállalók képviselőivel írásban közölni

a) a létszámcsökkentés végrehajtásának tervezett időtartamát és időbeni ütemezését,

b) a kiválasztás szempontjait, valamint

c) a munkaviszony megszüntetésével járó, a jogszabályban, illetve a kollektív szerződésben meghatározottól eltérő juttatás feltételeit, mértéke meghatározásának módját.

(5) A konzultációnak - a megállapodás érdekében - ki kell terjednie a csoportos létszámcsökkentés

a) elkerülésének lehetséges módjára, eszközére,

b) elveire,

c) következményeinek enyhítését célzó eszközökre, valamint

d) az érintett munkavállalók számának csökkentésére.

(6) Ha a munkáltató és a munkavállalók képviselői a konzultáció során megállapodást kötnek, azt írásba kell foglalni és meg kell küldeni az állami foglalkoztatási szervnek.

94/C. § (1) Ha a konzultációt követően a munkáltató a csoportos létszámcsökkentés végrehajtásáról dönt, a döntésben meg kell határozni:

a) az intézkedéssel érintett munkavállalók létszámát foglalkoztatási csoportok szerinti megosztásban,

b) a csoportos létszámcsökkentés végrehajtásának kezdő és befejező időpontját, illetve végrehajtásának időbeni ütemezését.

(2) A csoportos létszámcsökkentés időbeni ütemezését harmincnapos időszakok alapján kell meghatározni.

(3) A 94/A. § (1) bekezdése szerinti harmincnapos időszak szempontjából a munkáltató döntésében meghatározott ütemezést kell irányadónak tekinteni. Ha a munkáltató az adott időszakon belül az utolsó munkaviszony megszüntetésére irányuló jognyilatkozat közlésétől, illetve megállapodás kötésétől számított harminc napon belül újabb, a munkaviszony megszüntetésére irányuló jognyilatkozatot közöl, illetve megállapodást köt, az ezzel érintett munkavállalókat az előző ütemben érintett munkavállalók létszámához kell számítani.

(4) A (3) bekezdés alkalmazásában munkaviszony megszüntetésére irányuló

a) jognyilatkozatnak a munkáltató működésével összefüggő okra alapított rendes felmondást, illetve a 88. § (2) bekezdése szerinti munkáltatói intézkedést,

b) megállapodásnak a közös megegyezést [87. § (1) bekezdés a) pont] kell tekinteni.

94/D. § (1) A munkáltató a csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó szándékáról, valamint a 94/B. § (3)-(4) bekezdésében meghatározott adatról és körülményről írásban értesíti az állami foglalkoztatási szervet. Az értesítést a munkavállalók képviselői részére történő tájékoztatással [94/B. § (3)-(4) bekezdés] egyidejűleg kell megküldeni az állami foglalkoztatási szervnek, és ennek másolatát a munkavállalók képviselőinek át kell adni.

(2) A munkáltató a csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó döntéséről az állami foglalkoztatási szervet a rendes felmondás, illetve a 88. § (2) bekezdése szerinti jognyilatkozat közlését legalább harminc nappal megelőzően írásban tájékoztatja. Ennek során közli a létszámcsökkentéssel érintett munkavállalók

a) személyi adatait (ideértve a Társadalombiztosítási Azonosító Jelét is),

b) utolsó munkakörét,

c) szakképzettségét,

d) átlagkeresetét.

94/E. § (1) A munkáltató a csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó döntéséről az érintett munkavállalót a rendes felmondás, illetve a 88. § (2) bekezdése szerinti jognyilatkozat közlését megelőzően legalább harminc nappal írásban tájékoztatja. A tájékoztatás másolatát meg kell küldeni a munkavállalók képviselőinek, illetve az állami foglalkoztatási szervnek is.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti tájékoztatás közlésének időpontjában a munkavállaló a 90. § (1) bekezdésében meghatározott védelem alatt áll, a rendes felmondás csak a védelem megszűnését követően közölhető.

94/F. § (1) A 94/D. § (2) bekezdésében, illetve a 94/E. §-ban foglaltak megszegésével közölt, illetve a munkáltató és a munkavállalók képviselői között a konzultáció során kötött megállapodásba ütköző rendes felmondás jogellenes.

(2) Ha a munkáltató eljárása során megsérti az üzemi tanács vagy a szakszervezet 94/B. §-ban meghatározott jogait, az üzemi tanács, illetve a szakszervezet ennek megállapítása iránt bírósághoz fordulhat. A bíróság nyolc napon belül nemperes eljárásban dönt.”

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosításáról

NYUGELLÁTÁS 2007-BEN

1. A 2007. 01. 01-je előtt megállapított nyugdíjak összege 2007. 01. 01-től 4%-kal növekedtek.

Aki saját jogú nyugdíjban és özvegyi nyugdíjban is részesül, mindkét ellátását 4%-kal emelt összegben kapja. Olyan esetben pedig, amikor az érintett számára a két ellátást (saját jogú és özvegyi nyugdíj) úgynevezett együttfolyósítási összeghatárban folyósítják, mert ez számára kedvezőbb, akkor ez az összeghatár 2007. 01. 01-től 59.110 Ft-ra emelkedik.

2007. 01. 01-től az ideiglenes özvegyi nyugdíj és a saját jogú nyugdíjjal nem rendelkező özvegyek özvegyi nyugdíja az elhunyt jogszerző nyugdíjának 60%-a.

2007. 01. 01-től a szolgálati idő hosszától függően és a nemek szerint differenciáltan emelkedtek az 1988 előtt megállapított saját jogú nyugdíjak összege.

Az 1988 előtt nyugdíjba vonult FÉRFI nyugdíja 3%-kal emelkedett. A legalább 30 év elismert szolgálati idő alapján megállapított saját jogú nyugellátást – ide nem értve a baleseti rokkantsági nyugdíjat – a 29 évet meghaladó szolgálati idő után többletvenként további 0,5%-kal, együttesen legfeljebb 10%-kal emelték.

Az 1988 előtt nyugdíjba vonult NŐ nyugdíja 5%-kal emelkedett. A legalább 28 év elismert szolgálati idő alapján megállapított saját jogú nyugellátást – ide nem értve a baleseti rokkantsági nyugdíjat – a 27 évet meghaladó szolgálati idő után többletvenként további 0,5%-kal, együttesen legfeljebb 10%-kal emelték.

Az egyéni nyugdíjjárulék-fizetés felső határa napi: 18.470 Ft, az évesé: 6.748.850 Ft.

A legkisebb öregségi nyugdíj összege 2007. 01. 01 – 2007. 02. 04-ig 26.830 Ft; 2007. 02. 15-től 27.130 Ft.

2. **Nyugdíjjogosultság feltétele** a 62. életév betöltése és legalább 20 év szolgálati idő megléte. 2008. 12. 31-ig még igénybe vehető a résznyugdíj, amelynek a jogosultsági feltétele a 62. életév betöltése és legalább 15 év szolgálati idő megléte.

Előrehozott öregségi nyugdíj igénybevételének feltétele

NŐK: 57. életév betöltése és legalább 38 év szolgálati idő megléte.

FÉRFIAK: 60. életév betöltése és legalább 38 év szolgálati idő megléte.

2007-ben a Tbj. 5. §-a szerint biztosításra kötelezett jogviszonyt nem kell megszüntetni a jogosultsághoz!

Szolgálati időben nincs változás!

Csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj igénybevételének feltétele a fent említett korok betöltése és legalább 33 év szolgálati idő megléte. (Ebben az esetben a csökkentés mértéke maximum 30%!)

Hiányzó szolgálati idő – legfeljebb 3 év – pótolható gyermekkedvezményrel 2008. 12. 31-ig, de a mérték a tényleges szolgálati idő után számít!

Nyugdíj összegének számítása hasonló elv szerint történik, mint 2006-ban:

Béridőszak: 1988. 01. 01. és 2007. 12. 31. között

Nettósítás: minden év bruttó jövedelméből levonják az az évi adót, és utána 1988-tól 2003. évig az éves nettó összegeket valorizálják.

Degresszió 202.000 Ft-tól indul.

A nyugdíjszámításhoz figyelembe vett keresetek valorizációs szorzószámai 10%-kal emelkedtek, az átlagkereset degresszív számításainak sávhatárai 16%-kal emelkedtek. Ezek együttesen a nettó keresetnövekedést kb. 4%-kal meghaladóan növelik a 2007. évben az újonnan megállapított nyugdíjakat.

A nyugdíj folyósítása mellett dolgozó nyugdíjas jövedelméből továbbra is levonnak 4% természetbeni egészségbiztosítási járulékot.

2007. 04. 01-től a nyugdíjas biztosított is fizet 8,5% nyugdíjjárulékot, ezért kérelemre minden megszerzett 365 nap szol-

gálati idő után a járulékalapot képező kereset, jövedelem havi átlagos összegének 0,4%-ával meg kell emelni a nyugdíját.

Az átlagos havi összeget úgy kell meghatározni, hogy a nyugellátás folyósítása alatt elért járulékalapot képező kereset, jövedelem együttes összegét kell osztani ezen időszaknak a biztosításban töltött azon napjainak számával, amelyre a nyugdíjasnak keresete, jövedelme volt. Az így kapott napi átlagot meg kell szorozni 365-tel és el kell osztani 12-vel.

A 2008. 01. 01-je előtt megállapított nyugdíjak folyósítása mellett dolgozó nyugdíjasok (nyugdíjas biztosítottak) korlátozás nélkül dolgozhatnak 2009. 12. 31-ig. Ha addig betöltik a 62. életévüket, akkor korlátozás nélkül tovább dolgozhatnak; ha nem, akkor szüneteltetniük kell a nyugdíj folyósítását, ha a továbbiakban is dolgozni szeretnének.

A biztosítási jogviszonyban álló jogosult nyugdíjas kérelmére mindaddig szüneteltetni kell a nyugdíj folyósítását, amíg annak újbóli folyósítását nem kéri.

A nyugellátás szüneteltetésének időtartama alatt az érintett nyugdíjasnak minősül. Az újbóli folyósításkor a nyugdíjának összegére ráteszik a szüneteltetés időtartama alatt történő emeléseket, és megkapja az ez idő alatt esedékes 13. havi nyugdíj összegét is.

A nyugdíjastól a nyugdíj folyósításának szüneteltetési ideje alatt kapott keresetéből a természetbeni egészségbiztosítási járulék és a nyugdíjjárulék levonása mellett a pénzügyi egészségbiztosítási járulékot is levonják.

2007. 01. 01-től a nyugdíjas a nyugdíj folyósítása mellett jövedelmet szerez, akkor a nyugdíj összegét az éves összevont adóalapba be kell számítani, de a nyugdíjra jutó adót le kell vonni a számított adóból. [Éves adó: 12 (nyugdíj + jövedelem/hó) adója – 12 nyugdíj adója.]

NYUGELLÁTÁS 2008-ban

1. Az előrehozott öregségi nyugdíjra jogosultság feltételei szigorodtak.

A 62. életév betöltését megelőzően előrehozott öregségi nyugdíjra jogosult:

a) az a nő, aki az 57. életévét betöltötte,

b) az a férfi, aki a 60. életévét betöltötte,

feltéve, hogy legalább 38 év szolgálati időt szerzett és a Tbj. 5.§-a szerint biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

Ez azt jelenti, hogy előrehozott öregségi nyugdíj megállapítására – az egyéb feltételek fennállása esetén is – legkorábban a biztosításra kötelezett jogviszony megszűnését követő naptól kerülhet sor.

Csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjra jogosultság az előbbiektől csak abban tér el, hogy a jogosultsághoz legalább 33 év szolgálati idő szükséges.

2. A nyugdíjigény megnyílását követően kezdődő újabb biztosítási jogviszonyt lehet létesíteni, de ez 62 éves kor betöltése előtt csak korlátozás mellett történhet (Tny. 87/B.§).

Éspedig: a nyugdíjban részesülő személy a tárgyévben a Tbj. 5.§-a szerint biztosítással járó jogviszonyban áll, illetőleg egyéni vagy társas vállalkozóként kiegészítő tevékenységet folytat, és az ebből származó járulékalapot képező jövedelme meghaladja a tárgyév első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegének tizenkétszeresét (a továbbiakban: éves keretösszeg), az éves keretösszeg elérését követő hónap első napjától az adott tárgyév december 31-éig, de legfeljebb a 62. életév betöltéséig a nyugdíjfolyósító szervnek a nyugdíj folyósítását szüneteltetni kell. Ha a járulékalapot képező jövedelem az éves keretösszeget a tárgyév decemberében haladja meg, a nyugellátás szüneteltetésére nem kerül sor, de a tárgyév december havi nyugellátását vissza kell fizetni.

A szükséges intézkedések megtétele hivatalból (határozathozatalal) történik.

3. A nyugdíj alapjául szolgáló átlagkereset számításának a módja jelentősen megváltozik.

A nettó nyugdíj megállapításához a járulékokkal is csökkentett tényleges nettó keresetet kell figyelembe venni.

A nyugdíjjárulék-köteles bruttó keresetből 1998-tól kezdődően le kell vonni: a ténylegesen elért keresetből levont egészségbiztosítási járulékot, nyugdíjjárulékot, magánnyugdíj-pénztári tagdíjat, a munkavállalói járulékot és a bruttó bér járulékokkal csökkentett összegére eső személyi jövedelemadót. Ez az összeg a nettósított bér, amelyet 1988-tól 2006. évet is beszámítva valorizálva kell figyelembe venni. (2008. évben a 2007. évi bérszínvonalra kell felszorozni a 2007. év előtti nettósított béreket).

4. A hosszú, 40 év feletti szolgálati idővel rendelkezők számára a nyugdíj mértéke 2008. 01. 01-től a nyugdíj megállapítási szabályok változásával egyidejűleg évi 1,5%-ról évi 2%-ra módosul.

Nyugellátás 2009-től 2012-ig

1. Az öregségi nyugdíjra való jogosultság feltétele változatlanul a 62. életév betöltése és legalább 20 év szolgálati idő megléte. A résznyugdíj igénybevételének lehetősége megszűnt, azaz 15 év szolgálati idő alapján öregségi nyugdíj nem állapítható meg.

Az öregségi nyugdíjra jogosultságnak továbbra sem feltétele a Tbj. 5. §-a szerinti biztosításra kötelezett jogviszony megszűntetése.

2. Az előrehozott öregségi nyugdíjat azonos feltételekkel vehetik igénybe a nők és a férfiak:

- 59. életév betöltésekor, ha 40 év szolgálati időt szerez, és
- a Tbj. 5. §-a szerinti jogviszonyban nem áll

(csökkentés nélküli) előrehozott öregségi nyugdíjra lesz jogosult.

Csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjra a férfi és a nő akkor válik jogosulttá, ha

- 59. életévét betölti,
- legalább 37 év szolgálati időt szerez (40-3) és
- a Tbj. 5. §-a szerinti biztosításra kötelezett jogviszonyban nem áll.

Csökkentés mértéke:

- ha a 40 év szolgálati időből 1 év hiányzik, 0,1%/hó,
- ha a 40 év szolgálati időből 2 év hiányzik, 0,2%/hó,
- ha a 40 év szolgálati időből 3 év hiányzik, 0,3%/hó.

A csökkentés végleges!

A fentiek az 1952-ben, 1953-ban született nőket és az 1949-ben, 1950-ben, 1952-ben, 1953-ban született férfiakat érintik.

Nyugellátás 2013-tól

Az öregségi nyugdíj összege az elismert szolgálati idő és a figyelembe vehető havi bruttó átlagkereset összegétől függ.

Ennek alapján, ha a biztosított kizárólag a társadalom-biztosítási nyugdíjrendszer keretében fizetett nyugdíjjárulékot, vagy a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összeget a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz átutalták, az öregségi nyugdíj összege:

Szolgálati idő, év	Havi bruttó átlagkereset %-a	Szolgálati idő, év	Havi bruttó átlagkereset %-a
20	33,00	31	51,15
21	34,65	32	52,80
22	36,30	33	54,45
23	37,95	34	56,10
24	39,60	35	57,75
25	41,25	36	59,40
26	42,90	37	61,05
27	44,55	38	62,70
28	46,20	39	64,35
29	47,85	40	66,00
30	49,50		

és minden további évre 1,65–1,65 százalékkal.

Ha a biztosított a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összeget saját döntése alapján nem utalták át a Nyugdíjbiztosítási Alap részére, az öregségi nyugdíj összege a következő:

Szolgálati idő, év	Havi bruttó átlagkereset %-a	Szolgálati idő, év	Havi bruttó átlagkereset %-a
20	24,40	31	37,82
21	25,62	32	39,04
22	26,84	33	40,26
23	28,06	34	41,48
24	29,28	35	42,70
25	30,50	36	43,92
26	31,72	37	45,14
27	32,94	38	46,36
28	34,16	39	47,58
29	35,38	40	48,80
30	36,60		

és minden további évre 1,22–1,22 százalékkal.

Előrehozott öregségi nyugdíjra jogosult férfi és nő 60 éves kortól, ha ezen időpontig 41 év szolgálati időt szerzett és a Tbj. 5. §-a szerinti biztosításra kötelezett jogviszonyban nem áll.

Csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjra jogosult a férfi és a nő 60 éves kortól, ha eddig az időpontig

- legalább 37 év szolgálati időt (41-3) szerzett és
- a Tbj. 5. §-a szerinti biztosításra kötelezett jogviszonyban nem áll.

Csökkentés:

- ha a 41 év szolgálati időből 1 év hiányzik, 0,1%/hó,
- ha a 41 év szolgálati időből 2 év hiányzik, 0,2%/hó,
- ha a 41 év szolgálati időből 3 év hiányzik, 0,3%/hó,
- ha a 41 év szolgálati időből 4 év hiányzik, 0,4%/hó.

Horváth Erzsébet tb-szakreferens

VODAFONE PSZ-tarifacsomag – PSZ-tagkártyával

Előfizetési szolgáltatások megnevezése		Ajánlott szolgáltatáscsomag tarifái
Belépési díj (Ft/egyszeri)		0 Ft
Előfizetési díj (Ft/hó)	100%-a lebeszélhető	1 800 Ft
Alap hívási díj (Ft/perc) - saját hálózatban minden időben; hálózaton kívül csúcsidőn kívül és hétfévégén hálózaton kívül csúcsidőben		15,00 Ft 30,00 Ft
Csoporton belüli hívások – WO (Ft/hó) havidíj	opcionális	400 Ft
Hívás minden időszakban		0 Ft
Választott vezetékös körzet havidíja	opcionális	400 Ft
Hívás minden időszakban		8 Ft
Választható SMS opciók (Ft/hó)	opcionális	
SMS 30 (30 db SMS/hó)		300 Ft
SMS 100 (100 db SMS/hó)		1 000 Ft
Egyéb hívási díj (Ft/perc): Ügyfélszolgálat (24 órás), Segélykérő hívások, zöld számok		0 Ft
Hangposta hívás (Ft/perc)		9,60 Ft
Havidíj nélkül igénybe vehető szolgáltatások		
hangposta, hívásvárakoztatás, hívástartás, hívásátírányítás, hívószámjelzés, hívószámjelzés letiltása		0 Ft
Üzenetküldés - Prof. hangposta (Ft/hó)		400 Ft
Prof. hangposta faxpostával (Ft/hó)		700 Ft
Szöveges üzenetek SMS (Ft/db)		25 Ft

Egyéb információk: Az előfizetési szolgáltatási díjak az áfa-t nem tartalmazzák. A hívások 60 másodpercenként kerülnek számlázásra.